

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІВЕНТ-ТЕХНОЛОГІЙ

На правах рукопису

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

на тему:

**ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ: ОСНОВНІ НАПРЯМКИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Виконав студент IV курсу,

Групи БІС-51-9

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та
архівна справа

Хілько Ольга Олександрівна

Керівник: кандидат педагогічних наук,
професорка

Загуменна Віра Вікторівна

Рецензент: докторка наук з соціальних
комунікацій, професорка кафедри журналістики
та міжнародних відносин Приватного вищого
навчального закладу «Київський університет
культури»

Збанацька Оксана Миколаївна

Допущено до захисту:
протокол засідання кафедри
№9 від 10 травня 2023 року
в.о. завідувача кафедри арт-менеджменту
та івент-технологій

_____ Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК	5
1.1. Сутність проєктної діяльності: поняття, основні характеристики, класифікація проєктів.....	5
1.2. Типологія проєктів у бібліотечній справі.....	14
1.3. Особливості проєктної діяльності в бібліотеці.....	19
Висновки до розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2. КОМУНІКАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК	27
2.1. Соціокультурна комунікація бібліотеки.....	27
2.2. Учасники проєктної діяльності	35
Висновки до розділу 2.....	40
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК	42
3.1. Аналіз проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада».....	42
3.2. Особливості реалізації та перспективи розвитку проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада».....	52
Висновки до розділу 3.....	59
ВИСНОВКИ	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	70

ВСТУП

Актуальність дослідження. Проектна діяльність бібліотек є актуальною в наш час, оскільки бібліотеки стають не тільки місцями зберігання книжок, але і центрами культурно-освітнього життя. Проектна діяльність дозволяє бібліотекам бути більш активними та залучати до себе нових користувачів.

Основною метою проектної діяльності бібліотек є розвиток культури читання та формування інтелектуальної та творчої особистості. Проекти можуть бути різними: від організації тематичних виставок та круглих столів до створення інтерактивних ігор та веб-сайтів. Вони спрямовані на підвищення зацікавленості користувачів до книжкових фондів, розширення аудиторії та залучення нових читачів.

Проектна діяльність дозволяє бібліотекам бути більш гнучкими та пристосовуватись до змін у суспільстві. Наприклад, бібліотеки можуть розробляти проекти, спрямовані на підтримку певних соціальних груп, таких як молодь, люди похилого віку, малозабезпечені верстви населення тощо.

Проектна діяльність бібліотек є важливим елементом розвитку національної культури, сприяє збереженню національних традицій та популяризації української літератури та мови. Важливим аспектом є також підвищення культурного рівня населення та його освіченості, що в свою чергу має вплив на розвиток суспільства в цілому.

Мета дослідження – висвітлення проектної діяльності в бібліотеках та її впливу на задоволення потреб користувачів.

Завдання дослідження:

- визначити сутність проектної діяльності: поняття, основні характеристики, класифікацію проектів;
- розглянути типологію проектів у бібліотечній справі;
- проаналізувати учасників проектної діяльності в бібліотеці;

- дослідити критерії та методи оцінки ефективності проєктів в бібліотеці;
- надати загальну характеристику та зміст проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада»;
- дослідити особливості реалізації та перспективи розвитку проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада».

Об’єкт дослідження – проєктна діяльність бібліотек.

Предмет дослідження – проєктна діяльність в бібліотеках та її роль в задоволенні користувачів.

Методи дослідження. У дослідженні застосовуються загально-філософський діалектичний метод наукового пізнання, принципи системності та історизму, аналітичний та синтетичний методи, проєктний метод.

Структура роботи. Дана робота складається зі вступу, трьох розділів, підрозділів, висновку, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК

1.1. Сутність проєктної діяльності: поняття, основні характеристики, класифікація проєктів

Проєктна діяльність – це унікальна діяльність, спрямована на досягнення наперед визначеного результату, створення певного унікального продукту чи послуги [4].

Проєкт – унікальний процес, що складається з сукупності скоординованих та керованих видів діяльності з початковою та кінцевою датами, вжитий для досягнення відповідної конкретним вимогам мети, що включає обмеження щодо термінів, вартості та ресурсів [7].

Загальні ознаки, що відрізняють проєкт від інших видів діяльності:

- 1) спрямованість на досягнення конкретних цілей із певним початком та кінцем;
- 2) обмежена протяжність за термінами, вартістю та ресурсами;
- 3) неповторність і унікальність (певною мірою);
- 4) комплексність – наявність великої кількості факторів, що прямо чи опосередковано впливають на прогрес і результати проєкту;
- 5) правове та організаційне забезпечення – створення специфічної організаційної структури на час реалізації проєкту.

На успіх проєкту можуть вплинути зовнішні та внутрішні чинники. Зовнішні чинники – це соціально-економічна, географічна, політична, правова, технологічна та екологічна ситуація. Внутрішні чинники організації – це стратегія, технології, проєктна організаційна зрілість та доступність ресурсів, корпоративна культура та організаційна структура. Будь-який проєкт реалізується через низку фаз, має початок та завершення.

Життєвий цикл проєкту – це послідовність фаз від початку до завершення проєкту, що задаються відповідно до потреб управління проєктом [5].

Проектна діяльність складається з наступних етапів:

- 1) ініціювання: визначення проблемної ситуації, розробка статусу проекту, визначення зацікавлених сторін, створення команди;
- 2) планування: розробка плану, визначення змісту проекту, створення структури та складу робіт, оцінка ресурсів, визначення організаційної структури та послідовності робіт, оцінка тривалості робіт, розробка розкладу, оцінка витрат, розробка бюджету, визначення та оцінка ризиків, розробка плану поставок, розробка плану якості, розробка плану комунікацій;
- 3) виконання: безпосередня робота щодо проекту, управління зацікавленими сторонами, розвиток команди проекту, формування ставлення до ризиків, забезпечення вимог якості, вибір постачальників, поширення інформації;
- 4) управління: управління проектними роботами, управління змінами, управління змістом проекту, управління розкладом, управління витратами, управління ризиками, управління якістю, адміністрування контрактів, управління комунікаціями;
- 5) завершення: закриття окремої фази або проекту, а також викладені уроки, формулювання основних висновків та аналіз успішності проекту.

Проектна діяльність завжди має низку обмежень, до яких належать: тривалість проекту; наявність бюджету проекту; наявність ресурсів для проекту; фактори, пов'язані зі здоров'ям та безпекою команди проекту; рівень прийняттого ризику у проекті; потенційні соціальні чи екологічні наслідки проекту; закони, норми та інші законодавчі вимоги, необхідні реалізації проекту.

Основні вимоги до проекту:

- 1) наявність соціально значимого завдання (проблеми);
- 2) планування дій щодо вирішення проблеми;
- 3) поопераційна розробка проекту із зазначенням виходів, термінів та відповідальних;
- 4) самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність;

5) структурування змістовної частини проєкту (із зазначенням поетапних результатів);

б) використання методів дослідження. У рамках цієї вимоги здійснюється наступна послідовність дій: формулювання проблеми та завдань дослідження, висування гіпотез; обговорення методів дослідження; обговорення способів оформлення кінцевих результатів; збір, систематизація та аналіз отриманих даних; підбиття підсумків, оформлення результатів, їх презентація; висновки, висування нових проблем дослідження [12].

В даний час проєктна діяльність може бути класифікована за різними ознаками.

Наведемо найчастіше використовувані класифікації проєктів:

1) за змістом:

- монопроєкт: окремий проєкт;
- мультипроєкт: комплексний проєкт, що складається з низки монопроєктів;
- мегапроєкт: масштабний комплексний проєкт або цільова програма, що складається з кількох моно- та мультипроєктів.

2) за характером проєктованих змін:

- інноваційні проєкти: передбачають використання нових розробок;
- підтримуючі проєкти: вирішення існуючих соціально значимих завдань.

3) за особливостями фінансування:

- інвестиційні;
- спонсорські;
- кредитні;
- бюджетні;
- субсидовані;
- благодійні.

4) за сферами діяльності:

- освітні;
- науково-технічні;
- культурні;

- медичні;
 - будівельні та ін.
- 5) за термінами реалізації:
- короткострокові (до одного тижня);
 - середньострокові (від тижня до місяця);
 - довгострокові (від одного місяця та більше).
- 6) з домінуючої діяльності:
- дослідницькі;
 - творчі;
 - практико-орієнтовані;
 - інформаційні;
 - прикладні;
 - ігрові;
 - телекомунікаційні.
- 7) за кількістю учасників проєкту:
- індивідуальні;
 - групові [16].

Успішність проєкту передбачає реалізацію низки методологічних завдань. Формулювання та аналіз проблеми проєкту пов'язані з аналізом поточної ситуації з метою визначення недоліків системи, причин виникнення проблеми, визначення способів вирішення проблеми.

Послідовність робіт з формулювання та проведення аналізу проблеми проєкту:

- 1) формулювання проблеми;
- 2) аналіз структури та змісту проблеми, контроль за елементами системи.

На даному етапі здійснюється оцінка стану елементів системи та їх впливу на систему, виділяється група елементів, які негативно впливають на функціонування системи [19].

Після того, як сформульована проблема, необхідно знайти спосіб її вирішення.

Побудова системи, спрямованої на вирішення проблеми об'єднує реалізацію кількох базових завдань системного аналізу та реалізується у кілька етапів:

- 1) визначення системи на вирішення проблеми;
- 2) формування загальної мети та критерію системи;
- 3) декомпозиція цілей системи;
- 4) виявлення процесів та ресурсів системи. Проектування системи – це з

етапів системного аналізу, у якому операції аналітичного характеру замінюються операціями синтезу.

Визначення системи спрямованої на вирішення проблеми – початкова операція етапу проектування системи. На даному етапі здійснюється вибір елементів системи та суттєвих зв'язків між елементами, накопичення даних для визначення кількісних та якісних характеристик системи. Мета дослідження полягає у створенні моделі обумовленої системи, яка може бути представлена як сукупність елементів. Дослідник прагне зрозуміти систему як процес із даними параметрами елементів, її властивостями та зв'язками [25].

Другий етап – формулювання загальної мети та критерію – це специфічна процедура, яка має ґрунтуватися на науковій методології. Щоб сформулювати загальну мету та критерій, необхідно враховувати закономірності історичного розвитку досліджуваної теми, визначення цілей - вимог надсистеми, цілей та обмежень середовища та ін. Відповідно до методології системного аналізу будь-яка система характеризується двома групами цілей: зовнішніми та внутрішніми. Коли зовнішні цілі задаються надсистемою, внутрішні цілі формуються всередині системи.

При цьому зовнішні цілі можуть мати характер деяких обмежень на область допустимих станів системи в майбутні періоди, внутрішні можуть бути реалізовані самою системою і визначають безліч бажаних станів системи. У зв'язку з цим загальна мета системи полягає в тому, щоб задовольнити вимоги, що пред'являються. Реалізація спільної мети пов'язані з досягненням внутрішніх цілей системи [33].

Якщо загальна мета показує напрямок дій, то критерій у випадку доповнює поняття мети і показує ефективний спосіб її досягнення. Загальна мета системи має складний характері і які завжди може бути інтегрована єдиним показником, тому

критерій може мати складну форму. Формулювання загальної мети та критерію системи лежать в основі цілеспрямованої поведінки, що характеризується такими рисами: наявністю загальної мети та критерію її досягнення; наявністю ієрархії цілей, що впливає з розкладання загальної мети на підцілі за ступенем важливості та стійкості порядку їх переваг; вибором способів на основі критеріїв досягнення мети; врахуванням обмежень, що визначаються процесами та ресурсами системи. Третій етап системного аналізу – декомпозиція цілей системи.

У складних системах загальна мета відокремлена від конкретних засобів її досягнення, тому вибір рішення в системі вимагає великої роботи з пошуку зв'язку загальної мети та засобів її реалізації. Для вирішення цього завдання використовується метод дерева цілей. Сенс декомпозиції загальної мети полягає в тому, щоб розкласти її на дрібніші цілі, які забезпечують вирішення поставленого завдання. У цьому кожна мета має досить повно розкриватися через систему підцілей, тому що неповне розкладання може виключити підціль, яка безпосередньо впливає проблемну область.

З іншого боку, здійснення кожної підцілі має суперечити іншим і загальної мети. Побудова дерева цілей підпорядковується певним логічним законам. Цілі всіх рівнів відрізняються одна від одної якісно, мають різний зміст. Цілі верхніх рівнів більш менш стійкі і постійні в часі, вони є стратегічними. Цілі середніх рівнів, або тактичні цілі, схильні до більшої динаміки.

Розробку дерева цілей можна поділити на чотири етапи.

1. Сценарій: систематизований опис майбутніх умов функціонування системи, виділення основних та другорядних факторів, що визначають поведінку системи.

2. Побудова першого (робочого) варіанта дерева цілей з урахуванням сценарію «згори донизу», рівень за рівнем, щоб заходи наступного рівня забезпечували досягнення мети попереднього рівня.

3. Оцінка дерева цілей – уточнення та кількісний опис цілей. Основна частка роботи на цьому етапі припадає на отримання від експертів відповідної інформації, проводиться оцінка цілей та їх зв'язків, встановлюються критерії та вагові коефіцієнти, здійснюється низка розрахункових процедур.

4. Вибір остаточного варіанта декомпозиції цілей шляхом послідовного уточнення побудованого дерева цілей, аналізу етапів 1-3 вже на якісно новому рівні і в більш стислі терміни, тому що вже є вичерпна інформація про функціонування системи. Четвертий, останній етап системного аналізу – виявлення процесів та ресурсів системи (проєкту) [12].

Для того, щоб проєктом керувати, його слід розбити на ієрархічні підсистеми та компоненти.

До основних завдань структуризації проєкту відносяться:

- розбивка проєкту на блоки, якими можна здійснювати управління;
- розподіл відповідальності на різні елементи проєкту та ув'язка робіт із структурою організації;
- точна оцінка необхідних витрат – засобів, часу та матеріальних ресурсів;
- створення єдиної бази для планування, складання кошторисів та контролю за витратами;
- перехід від загальних, не завжди конкретно виражених цілей, до чітко визначених завдань, що виконуються підрозділами компанії;
- визначення комплексів робіт. Найкращим засобом дослідження процесу є його моделювання, тобто виділення основних істотних елементів процесу і встановлення зв'язків між ними [3].

Модель вказує ті фази процесу, де має бути реалізована ув'язка операцій виробничого процесу в технологічній та часовій послідовності. Першим кроком під час складання мережевої моделі є розчленування цього процесу окремі роботи, у результаті з'являється перелік робіт. Одним із найважливіших показників для кожної роботи є її тривалість. Коли тривалість усіх робіт визначена, її слід внести до переліку робіт.

Наступним важливим кроком у складанні мережевої моделі є виявлення всіх зв'язків між окремими роботами. На перший план тут висуваються так звані технологічні зв'язки, тобто про кожну роботу ми повинні знати, які роботи мають передувати їй. Наступним кроком є виділення ресурсних зв'язків, які виникають через те, що для виконання цих робіт треба використовувати або ресурси, зайняті на інших

роботах (устаткування, робоча сила), або ресурси, виділені в цілому на всі роботи. Маючи перелік робіт, можна скласти мережевий графік мовою робіт та подій. Аналіз мережевих моделей допомагає виявити можливі «вузькі місця» технологічної системи, тобто фактори, що перешкоджають виконанню виробничого процесу в найбільш ефективному режимі.

Для аналізу коштів, необхідні досягнення цілей і підцілей проєкту, здійснюється структуризація ресурсів різних типів. Ієрархічно побудований графік фіксує необхідні кожному рівні ресурси для реалізації проєкту.

Основна мета даної базової задачі полягає у забезпеченні синтезу процесів та ресурсів системи (проєкту). Синтез – набір дій, що передбачають визначення цілей та параметрів взаємодії між роботами та організаціями-учасниками, розподіл ресурсів та вибір інших організаційних, технологічних та економічних рішень, що забезпечують досягнення поставлених у проєкті цілей [19].

У методології управління проєктами передбачаються такі рівні синтезу: концептуальний; стратегічний; тактичний, який, у свою чергу, включає поточний та оперативний рівні. Вичерпна модель проєктованої системи відображає послідовне чергування управлінських та матеріальних процесів, виявляючи змістовний склад завдань управління, пов'язаних із фазами технологічного процесу.

Обґрунтування варіанта створення проєкту є завершальним етапом проєктування, що визначається встановленою послідовністю дій.

Ця послідовність, як і визначення системи, пов'язана з набором базових завдань, що внутрішньо властиві процесу вирішення проблеми. Існує ціла низка факторів, які мають вирішальний вплив на формулювання цілей та відбір коштів для їх реалізації, на оцінку ресурсів, проте не всі вони можуть мати формальне закріплення. У такому разі єдиний спосіб їхнього обліку – це отримання суб'єктивних оцінок експертів [26].

Спільне застосування експертних оцінок відносної важливості цілей та економічних оцінок їхньої ефективності дає дуже відчутні практичні результати. Відбір остаточного варіанта вирішення проблеми. Остаточне усічення дерева цілей зводиться до обмеження кількості цілей та їх змістового складу до меж, що

диктуються наявністю ресурсів та можливостями досягнення цілей за допомогою обмеженої кількості взаємопов'язаних підпроектів.

Для того, щоб від цілей перейти до заходів щодо їх досягнення, що об'єднуються у низці підпроектів, необхідно детально врахувати характер взаємозв'язків між цілями. Розглянемо докладніше, які ж дії формує та розвиває проектна діяльність. Будь-який проект, як було сказано, починається з визначення теми та виявлення конкретної проблеми в рамках обраної теми. Ці дві дії дозволяють активно формувати та розвивати регулятивну (цілепокладання; планування; прогнозування) та пізнавальну (висування та формулювання гіпотези, визначення напрямків та способів пошуку інформації; критична оцінка інформації; систематизація та класифікація інформації) групи УНД [20].

Подальша робота над проектом передбачає переробку та використання отриманої інформації з метою досягнення поставленої у проекті мети.

При цьому продовжується формування пізнавальних УНД, серед яких можна виділити:

- аналіз;
- синтез;
- узагальнення;
- виявлення причинно-наслідкових зв'язків;
- побудова логічних ланцюжків висновків;
- моделювання;
- аргументування;
- доказ та висновок.

В рамках регулятивної групи ми розвиваємо вміння:

- планувати процес проведення дослідно-проектних робіт;
- здійснювати контроль;
- проводити корекцію;
- оцінювати отриманий результат.

Вирішення пізнавально-практичних завдань також дозволяє зробити затребуваними знання, вміння та навички, отримані в процесі всього навчання.

1.2. Типологія проєктів у бібліотечній справі

Бібліотечні проєкти – це соціальні некомерційні проєкти, які призначені для зміни ситуації в галузі забезпечення більш повного, якісного та ефективного доступу до інформації, як цільових груп читачів, так і широкому загалу регіону. Виходячи із змістовних ознак, бібліотечні проєкти можна розділити на інформаційні, освітні, соціальні, партнерські, культурно-дозвільні, інноваційні та ін.

Інноваційні проєкти у свою чергу можна за змістом розділити на проєкти:

- розробки нововведень;
- впровадження (адаптації до нових умов) нововведень;
- розробки та реалізації інновацій;
- підтримки інноваційної діяльності та ін.

Більш детальну типологію проєктів можна подати відповідно до типології проблем [11].

Їх співвідношення можна подивитися в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Співвідношення проблем та типу проєкту

Проблема	Тип проєкту
Розрив між частинами цілого	Структурні проєкти
Втрата зв'язків із оточенням	Середовинні проєкти
Дезінтеграція	Мережеві проєкти
Втрата взаєморозуміння та узгодженості дій	Комунікаційні Проєкти
Невпорядкованість, некерованість	Організаційні проєкти
Невідповідність реального стану нормальному	Оптимізаційні проєкти

Протиріччя між нормальним станом та ідеальним	Інноваційні проєкти
Зупинка розвитку	Каталітичні проєкти
Ознаки деградації	Проєкти відродження
Загроза існуванню	Антикризові проєкти

Пілотний проєкт – проєкт з покращення діяльності, що є не лише конкретним механізмом впровадження та перевірки нових підходів та методів управління проєктами, а й чудовою дослідною моделлю для вивчення та використання систем управління персоналом та його навчання. При зверненні до методу пілотного проєкту особливу увагу слід приділити вибору проєкту (програми), який буде використаний у цій якості. Такий проєкт повинен мати не надто тривалий життєвий цикл і не містити складних проблем [21].

Для досягнення більш ефективного управління в галузі проєктування необхідно створювати портфель проєктів, який з'єднує всі існуючі проєкти організації. Портфель проєктів (англ. project portfolio) – це набір програм, проєктів та інших робіт, об'єднаних разом задля забезпечення виконання стратегічних цілей організації.

У розвитку проєкт проходить низку стадій, які у сукупності визначаються як життєвий цикл проєкту.

Зміни, що відбуваються на кожній стадії, називають фазами проєкту.

У структурі проєкту (організація зв'язків та відносин між його елементами) можна виділити 4 основні фази:

1. Концепція – формування ідеї проєкту, його основних цілей та завдань.
2. Розробка – планування проєкту та оформлення проєктної документації.
3. Реалізація – управління ходом проєктних робіт, контроль та регулювання робіт за проєктом.
4. Завершення – порядок завершення, аналіз ефективності, оформлення звітної документації.

Перша фаза: Концепція проєкту. Один із важливих пунктів під час проєктування – це спосіб створення концепції проєкту. Концептуалізація є перехід із простору реального в простір можливостей, перехід за межі звичного досвіду в гіпотетичний простір нових смислів та можливих змін. Ця фаза передбачає аналіз передпроектної ситуації, розробку концепції (ідеї) проєкту, основних цілей та завдань, оцінку його життєздатності.

Ідея проєкту має відповідати місії бібліотеки, пріоритетним напрямкам діяльності; бути реальною: вже на стадії її розробки треба чітко визначитися з можливостями та ресурсами, які дозволять здійснити ідею [29].

Визначившись з ідеєю, необхідно чітко сформулювати цілі та завдання проєкту. Мета – кінцевий, довгостроковий та очікуваний результат (продукт). У формулюванні мета-результат містить загальні твердження і виражається в основному іменниками у називному відмінку (розвиток, поліпшення, підтримка, допомога тощо), відповідає на запитання «навіщо?». Завдання – проміжні підсумкові результати проєкту. Завдання завжди передбачають вчинення певної дії, формулюються переважно дієсловами (створити, змінити, збільшити, покращити тощо). Розробляючи концепцію проєкту, нам треба побачити не біди нашої конкретної бібліотеки, а її роль у місцевій спільноті. Так, наприклад, створення медіатеки в бібліотеці може бути проєктом, якщо метою є не сама медіатека, а створення на її основі будь-якого нового унікального сервісу для користувачів. При цьому, вирішуючи проблеми вищого порядку, проєкт вирішує проблеми бібліотеки. Важливо не тільки чітко сформулювати ідею проєкту, але й дати проєкту коротку, що привертає увагу назву, що «говорить», тобто в словесному виразі означає його суть. З назви відразу має бути максимально зрозуміло, що є проєктом, якими є його мета та результат, наприклад, «Вітамін дитинства: соціокультурна реабілітація дітей-сиріт», «Захистимо їх права: надання безкоштовних юридичних послуг вимушеним переселенцям», «Діти у світі інформації : створення навчально-консультаційного центру» [29].

Друга фаза: Розробка проєкту. Розробка проєкту у бібліотеці включає вибір методів реалізації, планування, визначення ресурсного та фінансового забезпечення. Методи реалізації – це комплекс заходів, які у ході проєкту.

На етапі планування можна виділити кілька циклів: підготовчий, основний та заключний. Кожен цикл повинен мати точний перелік заходів (календарний план або план-графік діяльності за проектом) з термінами проведення, виконавцями та передбачуваним бюджетом. Дуже важливо в процесі розробки проекту визначити логічну послідовність усіх запланованих заходів, при цьому бажано, щоб кожне наступне з них посилювало та зміцнювало ефект попереднього. Ключові критерії оцінки будь-якого проекту – його прозорість та можливості для розвитку, високопрофесійна команда виконавців.

Розтопити «крижане серце» будь-якого грантодавця допоможе грамотно і чітко складена проектна документація, насамперед детальний календарний план, який автори проекту можуть обґрунтувати. Крім того, увага звертається обов'язково на наявність критеріїв оцінки результатів проекту [14].

Проект завжди передбачає живе спілкування, комунікацію між людьми, тому при його розробці необхідно врахувати думку тих, хто братиме участь у його реалізації.

До учасників проекту (суб'єктів проектної комунікації) можна віднести такі категорії:

- автори та співавтори проекту – виділяють проблему, продумують соціальні зміни, які є метою та змістом культурного проекту;
- експерти та консультанти – коригують задум, беруть участь у формуванні механізмів реалізації;
- опоненти (критики, опозиціонери) – допомагають авторам проекту доводити спроможність своїх ідей;
- адресати – це, кому адресовано проєкт, їх думки враховуються усім стадіях розробки та реалізації;
- партнери – поділяють оцінку проблемної ситуації, мають з його авторами близькі цілі та завдання своєї діяльності, готові поділитися з учасниками проекту власними ресурсами задля досягнення мети проекту;
- інвестори – вкладають у проєкт свої ресурси з розрахунком отримати від його реалізації певну вигоду для себе;

– спонсори – з ними в ході проєкту йде обмін взаємними послугами, які безпосередньо не пов'язані з головними цілями проєкту (ти мені – гроші на реалізацію проєкту, я тобі – рекламу);

– меценати – мають спільні з авторами цінності та готові допомагати безкорисливо [22].

Забезпечення проєктної діяльності передбачає використання різних видів ресурсів: інформаційні (друковані видання, електронні ресурси, інформаційно-пошукові системи); матеріально-технічні (приміщення, техніка, канцелярське приладдя, послуги зв'язку); кадрові (фахівці та робочий час) [22].

Фінансове забезпечення проєкту визначається у постатейному бюджеті, на кожен вид дії у ньому є певна стаття з видатками. Як правило, до бюджету додається коментар, який пояснює види видатків. Практика показує, що план-графік та бюджет до нього повинні формуватися паралельно, оскільки немає сенсу планувати заходи, не будучи впевненим у його фінансовій спроможності.

Надходження фінансових коштів часто не залежить від керівників проєкту, тому потрібно включати на початок плану-графіка менш затратні заходи або ті, що можуть здійснюватись без фінансування.

Третя фаза: Реалізація проєкту. Реалізація проєкту передбачає керування ходом проєктних робіт, їх контроль та регулювання.

Основними моментами, на які слід звернути увагу на третьому етапі, є:

– персональна відповідальність керівника проєкту, вміння керувати людьми
принциповість, гнучкість;

– розподіл обов'язків, визначення стилю взаємовідносин та механізмів злагодженої діяльності в команді (моральне та матеріальне стимулювання);

– організація ефективного зворотного зв'язку з партнерськими організаціями, з людьми, для яких реалізується проєкт.

Четверта фаза: Завершення проєкту. Завершення проєкту передбачає аналіз виконаної роботи та її результатів, визначення ефективності, шляхів подальшого розвитку (новий формат, нові напрямки діяльності), оформлення звітної документації (складання інформаційного, фінансового звітів за запропонованими грантодавцями

схемами). Ефективність проєкту залежить від двох складових: правильна організація діяльності (злагоджена робота на всіх етапах, реалістичні завдання, професійно підібрані форми та методи роботи); людський фактор (добре підібрана команда, досвідчений керівник) [15].

1.3. Особливості проєктної діяльності в бібліотеці

Проєктна діяльність в бібліотеці є важливим етапом у розвитку та покращенні роботи закладу. Основна мета проєктування полягає у визначенні пріоритетів, постановці мети та завдань, розробці конкретного плану дій для їх досягнення.

У процесі проєктування бібліотека повинна враховувати потреби та інтереси своїх користувачів, а також актуальні тенденції розвитку бібліотечної справи. Важливо також враховувати соціально-економічний контекст та потреби місцевої громади [11].

Проєктування в бібліотеці може охоплювати різноманітні напрямки, такі як оновлення книжкового фонду, впровадження нових технологій та сервісів, розвиток діяльності для конкретної аудиторії (наприклад, дітей або людей похилого віку), покращення роботи з відвідувачами та інше.

При проєктуванні важливо визначити етапи реалізації та контроль за їх виконанням, а також оцінку результатів. Також важливо пам'ятати про фінансові можливості бібліотеки та пошук додаткових джерел фінансування для реалізації проєктів.

Отже, проєктна діяльність є важливим етапом у розвитку та покращенні роботи бібліотеки. Вона дозволяє визначити пріоритети, поставити мету та завдання, розробити конкретний план дій та оцінити результати. Важливо при цьому враховувати потреби та інтереси користувачів, актуальні тенденції розвитку бібліотечної справи та фінансові можливості бібліотеки [32].

Проєктування в бібліотеці може включати такі етапи:

Аналіз сучасного стану бібліотеки та її роботи, включаючи аналіз потреб та інтересів користувачів, зокрема за допомогою опитувань та інших форм збору даних.

Визначення мети та завдань проєкту, які повинні бути спрямовані на вирішення виявлених проблем та потреб користувачів.

Розроблення концепції проєкту, включаючи визначення основних напрямів діяльності, технічних та інших вимог до ресурсів, а також оцінку фінансових можливостей бібліотеки.

Створення детального плану дій, включаючи планування ресурсів, дедлайни, розподіл завдань та контроль за виконанням.

Реалізація проєкту, включаючи реалізацію концепції, залучення ресурсів, координацію робіт, контроль та звітність.

Оцінка результатів та підготовка звіту про виконання проєкту, включаючи аналіз результатів, оцінку ефективності та рекомендації для подальшого розвитку бібліотеки.

У процесі проєктування бібліотека може залучати різноманітних партнерів, таких як благодійні фонди, громадські організації, донори та інші зацікавлені сторони. Такі партнерства можуть допомогти залучити додаткові ресурси та експертні знання для реалізації проєкту.

Проєктом вважається конкретний план дій (заходів), пов'язаний із вирішенням конкретної проблеми, на реалізацію якого вимагаються фінансові кошти (грант) [29].

У низці бібліотекознавчих видань нині поняття проєкт і програма використовуються як синоніми (з єдиною різницею найчастішого вживання слова «проєкт» стосовно грантівських програм зарубіжних благодійників). Згідно з іншою точкою зору, помилково вважати, що проєкти та програми є одним і тим же. На відміну від проєктів, програми розвитку можуть бути розглянуті як комплексне поєднання різних проєктів. При цьому проєкти можна подати як механізм реалізації комплексної програми. (Наприклад, програма безперервної освіти бібліотечних фахівців може включати низку проєктів: створення центру безперервної освіти; проведення навчальних семінарів, майстер-класів, «круглих» столів, стажувань тощо) [25].

До відмінних особливостей бібліотечного проєкту належать:

– наявність проблеми (потреби), для вирішення якої робиться проєкт (наприклад, доступ до інформації);

- забезпечення рівних можливостей у здобутті освіти;
- необхідність розвитку певних послуг;
- відношення місцевого співтовариства до професії тощо;
- точні терміни початку та закінчення робіт;
- спеціально виділені для здійснення проекту ресурси (такі як: фахівці, фінанси, обладнання);
- можливість визначення кількісних та якісних результатів до початку робіт над проектом.

Масова робота університетських бібліотек, яку ми розглядаємо як сукупність форм і методів усної та наочної пропаганди прикладів друку серед читачів та населення, завжди повною мірою співвідносилася із загальнолюдськими цінностями, насамперед культурно-історичними, естетичними, духовними [28].

Бібліотеки мають досить багатий арсенал форм і методів масової роботи [5]. Серед них:

- критико-аналітичні (диспути, брейн-ринги, обговорення книг, вікторини, вечори питань та відповідей, «круглі столи», читацькі конференції);
- позитивно-ілюстративні (тематичні та літературні вечори, бібліотечні виставки та екскурсії, театралізовані вистави, вечори-зустрічі, вечори портрети);
- рекомендаційно-інформаційні (презентації книг, усні журнали, лекції, дні інформації та спеціаліста, бібліографічні огляди, інформаційний годинник, літературні та бібліографічні читання);
- комунікаційно-організаційні (тематичні гуртки, клуби за інтересами, аматорські об'єднання, бібліотечні форуми та чати).

Не обмежуючись комплексом традиційних способів, сучасні бібліотеки активно впроваджують та розвивають інноваційні комунікаційні проекти, проводять різноманітні акції, ярмарки, дні відкритих дверей, лекції, конкурси, фестивалі; встановлюють взаємозв'язки з керівними та соціальними структурами, громадськими та релігійними об'єднаннями, благодійними та комерційними організаціями, інформаційно-просвітницькими, культурно-дозвільними установами [10].

Проектний підхід в організації розвитку бібліотечної діяльності з'являється як засіб, що забезпечує можливості дешевше, ефективніше, швидше досягати конкретних результатів у певні терміни та використанням обмежених інтелектуальних, матеріальних та фінансових ресурсів.

Як правило, проекти являють собою додаткову роботу до звичайної рутинної практики. Істотною відмінністю між рутинною роботою та проектом є те, що після завершення роботи над проектом з'являється нова якість діяльності, принципово нові результати. Проект є поєднанням послідовних і керованих цілеспрямованих дій, що дозволяють досягати результатів в умовах обмежених ресурсів і жорстких термінів.

Проектна діяльність у бібліотеках не тільки підвищує якість наданих читачам послуг – за її допомогою бібліотеки знаходять свій особливий імідж і нові перспективи в роботі.

Саме управління проектною діяльністю стане провідною ланкою в модернізації, яку можна представити як сукупність реалізованих великих, масштабних та малих проектів, які є спрямованими на розвиток та вдосконалення бібліотек різних відомств, як підвищення конкурентоспроможності у глобальному інформаційному середовищі. [9].

Важливо, що проектна діяльність загальнодоступних бібліотек відрізняється величезним розмаїттям форм та тематики. Основні напрями цієї діяльності, природно, визначаються профілем роботи кожної з бібліотек, її розташуванням, потребами та інтересами її аудиторії.

З позицій змістовного наповнення та форм реалізації проектна діяльність публічних бібліотек є досить різноманітною.

При цьому, до пріоритетних напрямів проектування, на думку даного автора, необхідно віднести такі з них, як:

- «сприяння соціальній адаптації проблемних та соціально незахищених груп населення;
- впровадження сучасних інформаційних технологій та форм;
- організація культурного дозвілля населення загалом та окремих його категорій (молоді батьки, пенсіонери, прийомні та опікунські сім'ї, діти та підлітки тощо);

- відновлення та збереження історичних та культурних традицій;
- допомога у вирішенні питань забезпечення зайнятості населення і багато іншого» [2].

Що ж до тематичної спрямованості проектної діяльності громадських бібліотек, тут необхідно сказати про проекти, наприклад, з краєзнавству, екології, соціалізації особистості, розвитку освіти та самоосвіти, тобто з традиційним для бібліотек напрямом.

Пріоритетними групами населення, для яких пишуться бібліотечні проекти є діти та підлітки, молодь (до 25 років), пенсіонери, люди з обмеженими можливостями, сім'ї.

Проектів щодо роботи з окремими професійними групами практично немає, що наголошувалося і в аналітичній доповіді за результатами моніторингу виконання національної програми розвитку читання. За тимчасовим охопленням більшість проектів – короткострокові та середньострокові. Більшість із них реалізуються протягом року чи двох [5].

Отже, проектна діяльність на етапі належить до провідному напрямку роботи громадських бібліотек, оскільки сприяє найефективнішому вирішенню системи складних соціальних та професійних завдань. Рационально структурована система проектного управління дозволяє зосередити ресурси бібліотеки на значимих для обраної категорії читачів напрямках [8].

Проектний підхід до бібліотечної діяльності поступово стає одним із якісних критеріїв роботи публічної бібліотеки, формою реалізації творчих ідей, проведення різноманітних акцій. Завдяки проектній діяльності посилюється роль бібліотек у місцевій спільноті, покращується якість послуг, що надаються читачам, бібліотеки формують позитивний імідж, з'являються нові перспективи у роботі [21].

Важливо також і те, що віртуальний простір та соціальні медіа – це нові відкриті майданчики для реалізації бібліотечних проектів.

На даний момент бібліотеки, зокрема публічні, мають власні веб-сторінки та сторінки в соціальних мережах Facebook, Instagram, блоги, створюють краєзнавчі портали. Реалізація цих проектів дає можливість розвивати журналістські та

дизайнерські здібності самих працівників бібліотек, організувати спілкування для користувачів, розповсюджувати унікальну інформацію про бібліотеку в інформаційному просторі, впроваджувати нові послуги [1].

Активна проєктна діяльність спонукає бібліотеки постійно перебувати у творчому пошуку, розвивати соціальні партнерства, генерувати нові ідеї, співпрацювати з суспільством, для підвищення позитивного іміджу бібліотеки, книги та інформації у суспільстві [1]. Проєктування дозволяє досягати підвищення рівня комунікабельності, тобто розширення кола конструктивного та цілеспрямованого спілкування, актуалізованого однотипністю діяльності [4].

На думку автора справжньої роботи, бібліотечна проєктна діяльність на етапі має безліч важливих напрямів, якими і розкривається її роль діяльності публічних бібліотек.

Це такі напрями проєктної діяльності (їх змістовне наповнення):

– проєктна діяльність сприяє залученню позабюджетних коштів, що, безумовно, важливо, оскільки дає додаткову фінансову підтримку найбільш ефективного розвитку, відкриття новітніх перспектив, впровадження різних інноваційних форм роботи, поліпшення матеріально-технічної бази бібліотек;

– проєктна діяльність на етапі одна із найефективніших методів громадським бібліотекам «заявити себе», підвищивши цим престиж бібліотеки, підкресливши її значимість і у місцевому співтоваристві;

– у дитячій бібліотеці проєктна діяльність дозволяє дуже успішно реалізовувати різноманітні творчі ідеї, ефективно вести дозвільну діяльність;

– проєктна діяльність громадських бібліотек грає величезну роль формуванні наукової грамотності підлітків та молоді;

– проєктна діяльність громадських бібліотек грає величезну роль формуванні правової культури у підростаючого покоління, якісна проєктна діяльність дозволить поліпшити всю систему запровадження підлітка в правову культуру, зробивши цей процес найефективнішим і цікавим для підлітків;

– проектна діяльність публічної бібліотеки є можливістю розповісти про її можливості та послуги, сформувавши цим привабливий образ, оскільки будь-який якісний проект супроводжується рекламою;

– проектна діяльність дисциплінує, гуртує та організує робочий колектив бібліотеки. При цьому в сам творчий процес абсолютно без примусу з боку залучаються не тільки самі співробітники бібліотеки, а й читачі, а проектна діяльність сприяє, крім іншого, і особистісного їх розвитку;

– проектна діяльність громадських бібліотек дає можливість бібліотеці освоїти найперспективніші напрями, стати доступним центром спілкування населення [28].

Проектна робота бібліотек дозволяє їм цілеспрямовано вести роботу з різних напрямків у взаємодії з усіма зацікавленими особами та організаціями – соціальними партнерами. Таким чином, автором цієї роботи виявлено роль проектної діяльності публічних бібліотек, яка полягає у широкому колі можливостей для бібліотек не лише якісно покращити свою роботу, а й вивести саму бібліотеку на якісно новий рівень.

Висновки до розділу 1

Таким чином, проектна діяльність – один із інноваційних напрямів розвитку, який дозволяє створювати та освоювати нові інформаційно-освітні технології, активно взаємодіяти з громадськістю та партнерами.

І освітні заклади, і бібліотека мають на меті єдину мету: допомогти сформувати мотивацію молодій людині до саморозвитку, самоосвіти через надання необхідних інформаційних ресурсів, забезпечення відкритого та повноцінного доступу до інформації.

Постійне зростання вимог до знань та вмінь учнів – майбутніх спеціалістів різних спеціальностей – підвищує значущість бібліотеки в інформаційно-освітньому просторі:

– забезпечує можливість використання інформаційних ресурсів в умовах багатопрофільного освітнього простору;

- організує доступ до інформаційних ресурсів користувачам різного рівня професійної компетентності, різного освітнього та соціального статусу;
- формує інформаційну культуру користувачів: знайомить із інформаційно-бібліографічними системами, здійснює доступ до повнотекстових ресурсів;
- задовольняє актуальні інформаційні потреби всіх представників освітнього простору.

Системний підхід забезпечує послідовність, наступність інформаційно-освітнього процесу, спрямованого на професійне становлення молоді краю. Саме тому вже сьогодні універсальну наукову бібліотеку можна назвати центром безперервної освіти та самоосвіти.

РОЗДІЛ 2. КОМУНІКАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК

2.1. Соціокультурна комунікація бібліотеки

Одним із способів пізнання бібліотеки є концептуальне моделювання, яке передбачає визначення об'єкта (досліджуваного явища) та предмета дослідження (властивостей об'єкта, що досліджуються), вибір методології та методів дослідження (пояснювальних принципів, що лежать в основі інтерпретації, категоріальної мови, а також використовуваних способів та прийомів пояснення).

Сутність концептуального моделювання полягає в тому, що дослідження об'єкта здійснюється шляхом побудови та вивчення закономірностей функціонування його моделі у конкретних, наперед визначених умовах [13].

Під моделлю (лат. «modulus» – міра, зразок, норма) у сенсі у науці прийнято розуміти аналог, «заступник» оригіналу (фрагменту дійсності), який за певних умов відтворює цікаві для дослідника властивості оригіналу. Модель можна як спеціальну форму кодування інформації, зокрема – раніше невідомої. Іншими словами, модель містить у собі потенційне знання, яке людина, досліджуючи її, може набути, зробити наочною і використовувати в соціальній практиці.

Модель – це концептуальний інструмент, орієнтований в першу чергу на управління процесом, що моделюється, або явищем. У цьому функція прогнозування, прогнозування служить цілям управління.

Концептуальне моделювання базується на аналогії між моделлю та об'єктом моделювання, на абстрагуванні дослідника від конкретних ситуативних проявів за рахунок виділення основних параметрів об'єкта моделювання та дослідження відносин та зв'язків між ними.

Концептуальна модель сучасної бібліотеки у контексті формування суспільства знань [17]:

Модель сучасної бібліотеки як соціокультурного інституту, що відповідає на суспільні потреби, що виникають у контексті формування суспільства знань, передбачає включення бібліотеки до основних соціокультурних процесів. «Під соціокультурним процесом розуміється будь-який вид руху, модифікації, трансформації, чергування або «еволюції», ... будь-яка зміна даного об'єкта, що вивчається, протягом певного часу, будь то зміна його місця в просторі або модифікація його кількісних або якісних характеристик» [29].

Серед соціокультурних процесів, що організовуються бібліотекою, можна виділити такі: акумуляція соціально значущих знань та управління знаннями, соціокультурна комунікація та поширення культурних явищ, виробництво нового знання та соціально-історичне відтворення культурних форм.

Як культурний феномен бібліотека є результатом соціальної діяльності людей, спрямованої на задоволення їх інформаційних, освітніх та культурних потреб. Тому всі культурні процеси, у яких вона бере участь, є актами діяльності, орієнтованими на задоволення цих потреб людини. Запропонована модель бібліотеки організує формування, зберігання та трансляцію культурних текстів, що акумулюють соціальний досвід, що має конструктивні наслідки для рівня соціальної інтегрованості та консолідованості суспільства. У зв'язку з цим слід зазначити, що інформаційні потреби мають важливий керуючий, орієнтуючий вплив на протікання процесів, пов'язаних зі створенням, збиранням, зберіганням, розповсюдженням і використанням інформації, забезпечуючи здатність бібліотеки на задоволення наявних потреб і відповідність рівню діяльності, що сформувався в суспільстві, і сформованому суб'єкті [22].

Акумуляція соціально значимих знань та інформації відбувається шляхом накопичення, систематизації та збереження документованого знання та інформації. Накопичення інформації – це процес, що лежить в основі створення будь-якої бібліотеки, що часто визначає її можливості та долю як феномена культури. Будь-яка бібліотека дозволяє сконцентрувати в одній точці простору інформацію та знання, зафіксовані на документах різного виду, створених у різних місцях, у різний час і різними авторами, що значно збільшує потенційні можливості людства щодо передачі інформації не лише сучасникам, а й нащадкам.

Бібліотека описуваної моделі, беручи участь у формуванні розподіленого бібліотечно-інформаційного ресурсу, виходить на новий рівень акумуляції накопиченого людством знання, коли створюється єдина світова бібліотека, здатна забезпечити доступ до знання, що зберігається в документованій формі в будь-якому місці планети.

У всі часи збір документів до бібліотечного фонду був нерозривно пов'язаний із критеріями та механізмом їх відбору із загального потоку. Основним критерієм відбору документів у бібліотечний фонд виступала їхня соціальна значимість, яка визначалася як змістом, так і формою документа. Значимість однієї й тієї інформації може по-різному оцінюватися автором і користувачем, сукупністю користувачів, оскільки інформація, зафіксована у документі, відбиває думку автора як індивіда з певними ідеологічними, моральними, естетичними та інші поглядами життя. Навіть під час створення документа зафіксована у ньому інформація може не представляти інтересу більшості передбачуваних автором користувачів чи, навпаки, відповідати потребам значної частини суспільства. Згодом її значущість для соціуму може зростати чи зменшуватися. Оскільки людина може оцінити значимість інформації лише суб'єктивно, то марна чи шкідлива інформація з погляду одного індивідуума, групи чи суспільства загалом може бути дуже корисною іншим користувачам, що у інших умовах, іншому суспільстві чи іншому тимчасовому вимірі [22].

Досвід розподіленої відповідальності за збирання національного чи регіонального репертуару видань дозволяє гарантувати повноту подання у соціальній пам'яті культурної спадщини людства, зафіксованої у документах.

Для будь-якої бібліотеки процес зберігання завжди мав суперечливий характер: зберігання для постійного використання. Процес зберігання в бібліотеці потенційно дискретний, будь-якої миті він може бути перерваний для надання користувачеві. У процесі використання документи, створені іншими елементами системи поширення інформації та знання, зазнають додаткових навантажень, порушується режим їх зберігання. Крім того, в процесі використання документ може бути пошкоджений або навіть втрачений, а з ним може бути втрачено знання, зафіксоване в ньому. Давні

вважали, що «зберігання можна надійно забезпечити, якщо максимально утруднити доступ до книг».

Бібліотека інноваційної моделі по-новому організує процес збереження документованого знання. Вона забезпечує збереження унікального знання шляхом його фіксації на іншому носії, тим самим запобігає уривчастості процесу зберігання, а значить, гарантує його стійкість та сталість. Створюючи новий документ або його копію, бібліотека включає його в число артефактів, що нею зберігаються, і організує вже його зберігання, забезпечуючи циклічність цього процесу [22].

Акумулюючи документоване знання, бібліотека кодує, систематизує його з метою забезпечення результативного пошуку, а також можливості обігу накопиченого знання та його подальшого відтворення. Використовуючи традиційний бібліотечний інструментарій організації знань, модернізований за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, сучасна бібліотека активно входить у процес управління знаннями. В рамках процесу аналізу та обробки документованого знання будь-яка бібліотека генерує потік вторинної інформації, що відображає метазнання (знання про наявні знання), кодує його та зберігає. Бібліотека інноваційної моделі розширює спектр створюваних нею видів документів, включаючи дайджести, реферативні збірники, електронні та мультимедійні видання, веб-сайти та веб-портали.

Будучи результатом соціальної комунікації, бібліотека в той же час забезпечує її перманентну реалізацію, тобто підтримує роботу одного з базових механізмів процесу взаємодії між суб'єктами соціокультурної діяльності з метою передачі або обміну інформацією та знаннями.

Протікають у бібліотеці процеси соціокультурної комунікації мають універсальний характер. У бібліотеці використовують різні форми комунікації. Вони пов'язують найрізноманітніших суб'єктів. Це може бути міжособистісна комунікація, яка зв'язує читача та автора, читача та бібліотекаря, читача з іншим читачем, бібліотекаря з бібліотекарем. Бібліотека організує взаємодію між соціальними групами, що розрізняються за віковими, інтелектуальними, культурними, професійними, конфесійними та іншими ознаками. У бібліотеці можливий

інформаційний обмін між представниками різних культур та епох, окремою особистістю та всім людством [30].

У змістовному відношенні соціокультурна комунікація у бібліотеці може бути диференційована на кілька інформаційних напрямів. Новаційна – долучає споживача інформації до нових йому знань, навчає його. Орієнтаційна – допомагає йому орієнтуватися в системній структурі природного та соціального простору, у тому числі в структурі знанієвого та бібліотечного простору, що соціалізує та інкультурує індивіда у співтоваристві його проживання, формує його ціннісні та екзистенційні орієнтації, що задає критерії. Стимуляційна комунікація впливає на мотиваційні підстави соціальної активності людей, актуалізує знання людини, а також її прагнення отримати знання, що бракують. Знання як феномен культури має свої закономірності розвитку, пов'язані як із загальним процесом пізнання, і з тими формами організації та осмислення дійсності, що виробляються культурою. Це перш за все форми категоріально-семантичної будови знання, пов'язані зі структурами сприйняття та осмислення простору, часу, руху, причинно-наслідкових зв'язків тощо [30].

Актуалізація та об'єктивація знання відбувається у процесі комунікації. Включаючись у процес соціальної комунікації, бібліотека сприяє актуалізації індивідуального знання, «сприяє збільшенню індивідуального та родового тезаурусу».

Процес соціальної комунікації, організований у бібліотеці, націлений, передусім, досягнення розуміння учасників комунікації, тобто носить комунікативний характер. Користувач, звертаючись до бібліотеки, змушений сформулювати свою потребу в знаннях, тому що релевантність його пошуку залежить від того, чи розуміє він сам, чого він хоче, а також наскільки зрозуміло чи подав свій запит. Бібліотекар, щоб знайти і подати шукані знання та інформацію, повинен зрозуміти інформацію, що йому передається. Щоб оцінити релевантність результатів пошуку інформації та знань, користувач повинен оцінити документовані знання, що надаються бібліотекою, а отже, зрозуміти зміст пропонованого культурного тексту і співвіднести з формулюванням своєї потреби. Результатом такої комунікації стає підвищення культурної й у тому числі комунікативної компетенції користувачів, реалізація та розвиток їх творчих здібностей [20].

Крім того, у процесі переробки документованого знання з метою оцінки його релевантності запиту та подальшого освоєння користувач не тільки відтворює, індивідуалізує отримані знання, а й створює нове знання, яке включається до суспільного комунікативного процесу і стає, у свою чергу, об'єктом потреби інших членів суспільства, а потім знову акумулюється бібліотекою. Така опосередкована участь бібліотеки в організації суспільного відтворення наукового знання та інформації визначає її важливу роль у реалізації процесу руху соціальної інформації на вищому рівні, що визначається як культурогенез. Комунікаційні процеси, організовані бібліотекою, націлені, передусім, досягнення розуміння людиною смислів, закладених у тому чи іншому тексті. Тим самим бібліотека створює умови для здійснення комунікативних дій, які займають найважливіше місце у соціальній структурі та забезпечують певний інституційний порядок. Розвиток комунікативної функції бібліотеки забезпечує орієнтовані міжлюдську «інтеракцію», «комунікативні відносини», у яких виробляються ціннісні відносини, цілі й ідеали.

Бібліотека інноваційної моделі організує процес соціальної комунікації як у реальному, так і віртуальному просторі, насамперед у мережевому інформаційному просторі (в т.ч. мережі Інтернет). При цьому вона сприяє освоєнню цього простору, оцінці та включенню його об'єктів у культурну практику, забезпечує їх збереження.

Будь-яка бібліотека бере участь у поширенні соціально значимої інформації та знання через організацію доступу до них. Бібліотека інноваційної моделі, долаючи за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій власні фізичні кордони, сприяє прискоренню процесу просторової дифузії документованого знання, розширенню числа суб'єктів його освоєння [26].

Відповідно до принципу рефлексії, знання, що циркулюють у суспільстві, мають прямі практичні наслідки. Роздуми про соціальні зміни («спосіб мислення») мають важливе значення на формування «образу дій» й у відповідних рішень. Погляди, концепції змін, які сприймають та усвідомлюють члени суспільства, стають керівництвом змін. Чим масштабнішими і глибшими поширюються такі знання, тим більше однодумців сприймають їх, і тим надійнішим стає перспектива соціальних змін. Забезпечуючи доступ до знань про всі досягнення людства, бібліотека забезпечує

поступальний розвиток суспільства, інтеграцію дій та інтересів індивідів [19]. Формування бібліотекою у користувачів нових інформаційних потреб веде до подальшого інтелектуального розвитку суспільства, нагромадження його інформаційного потенціалу.

Можливості бібліотеки інноваційної моделі як дифузного агента розширюються із збільшенням способів представлення знання. Вона стає каталізатором утворення міждисциплінарних зв'язків, стимулює навернення знання. Це допомагає їй включатися в різноманітне інформаційне оточення, щоб організувати взаємодію у ньому, цим нарощувати соціальний пізнавальний фундамент сформованого суспільства.

Бібліотека запропонованої моделі є інноваційним майданчиком для широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Інтегруючись у систему безперервної освіти, вона сприяє впровадженню у суспільну практику сучасних технологій та необхідних навичок пошуку, освоєння, оцінки та переробки документованого знання [30].

Бібліотека інноваційної моделі – активний учасник культурних подій міжнародного, національного, регіонального та місцевого масштабу, провідник культурної політики окремих держав та регіональних об'єднань. У рамках громадських акцій вона сприяє закріпленню у суспільній практиці кращих зразків культурної спадщини, перетворенню породжених культурних форм на норми, стандарти, правила, що забезпечують сталий розвиток суспільства, подолання наслідків глобалізації та технократизації суспільного життя [11].

Реалізація бібліотекою інноваційної моделі цілого спектра соціокультурних процесів визначає її поліфункціональний характер. Вона належить до соціальних інститутів, що виконують безліч соціальних функцій. Моделюваній бібліотеці притаманні кумулятивна та меморіальна, комунікаційна та інформаційна, освітня та соціалізуюча, культурна та когнітивна функції. Усі вони мають рівнозначний характер.

Завдяки виконанню кумулятивної функції бібліотека інноваційної моделі забезпечує концентрацію в одному місці знання, зафіксованого у різних за формою документах, створених у різний час та у різних точках простору різними авторами. Вона не намагатиметься зібрати всі документи. Беручи участь у формуванні

розподіленого бібліотечно-інформаційного ресурсу, вона відповідає за акумуляцію свого сегмента документованого знання, специфіка якого залежить від типу та виду бібліотеки, її цільового та користувальницького призначення.

Суть меморіальної функції полягає у збереженні сукупності документованого знання з його передачі наступним поколінням. За допомогою виконання меморіальної функції бібліотека забезпечує поширення накопиченого людством знання у часі. Реалізація цієї функції бібліотекою інноваційної моделі має принципові відмінності від бібліотек попередніх історичних періодів, оскільки має розподілений характер: бібліотека відповідає за збереження тих документів, що створюються на території обслуговування, відображають історичний та культурний розвиток цієї території. Бібліотека інноваційної моделі вирішує завдання збереження, не обмежуючи доступу до документа, на якому зафіксовано унікальне знання, а створюючи новий документ, що дозволяє відтворити це знання та забезпечити доступ до нього користувачів [13].

Моделювання бібліотеки включає в зону своєї відповідальності збереження цифрової спадщини. Вона стає гарантом стабільності електронного середовища, забезпечуючи збереження культурних текстів, створених у Інтернеті.

Бібліотека інноваційної моделі сприяє збереженню національної та регіональної культури, вирішуючи актуальне завдання побудови суспільства знань щодо забезпечення культурної різноманітності.

В рамках комунікаційної функції вона забезпечує доступ користувачів до документованого знання незалежно від їх соціально-економічного статусу та місцезнаходження. При цьому забезпечення доступності розглядається в контексті гарантії інтелектуальної свободи людини та як неодмінна умова успішної освіти та самоосвіти.

Бібліотека інноваційної моделі стає «вікном» у світ інформації та знання. Вона як структурний елемент глобальної світової бібліотеки, що не має фізичних кордонів, забезпечує передачу інформації про накопичене людством знання будь-якій людині без тимчасових, географічних та інших обмежень. Моделювана бібліотека розширює

коло користувачів, організуючи доступ до своїх ресурсів в електронному мережевому середовищі [29].

Інформаційна функція бібліотеки інноваційної моделі, тісно пов'язана із забезпеченням доступу до світових інформаційних ресурсів, набуває орієнтовного, аналітичного та оцінного характеру. Вона – навігатор у величезному світі інформації та знань, вона допомагає користувачеві швидко знайти та отримати необхідне знання у традиційному книжковому чи електронному середовищі.

Реалізуючи соціалізуючу функцію, бібліотека, що моделюється, допомагає користувачеві долучитися до світу знань, вводить його в цей світ, знайомить з його законами, вчить орієнтуватися в ньому, володіти інструментами пошуку, систематизації та зберігання. Вона сприяє розвитку здібностей людини до самоосвіти, до рефлексії, оцінки власної компетентності, уміння прокладати шлях від незнання до знання, стає «гігієністом читання».

2.2. Учасники проєктної діяльності

Ключовим фактором успіху є створення команди професіоналів-однодумців, націлених на успішну реалізацію проєкту.

Проєктну команду формують із спеціалістів відповідних функціональних відділів, що знаходяться на різних рівнях ієрархії управління.

В одну команду збираються кваліфіковані спеціалісти різних професій для здійснення певного проєкту із заданим рівнем якості та в рамках виділених для цієї мети матеріальних, фінансових та трудових ресурсів. Таким чином, проєктна структура ґрунтується на цільовому управлінні, горизонтальних взаємозв'язках членів команди, розвитку творчої ініціативи кожного учасника проєкту.

У період радикальних змін найбільш адекватним механізмом стає проєктне управління. В останні роки проєктна діяльність стає відмінною характеристикою організації роботи в науці, освіті, культурі та в інших галузях, які потребують постійних інновацій, ініціативи, уміння залучати ресурси та приймати управлінські рішення. Саме ці якості стають показником стійкості та розвитку бібліотек [31].

До проєктної діяльності поступово включилися й українські бібліотеки. Проєктування стає способом організації, виявлення та збільшення різних видів ресурсів для модернізації та автоматизації бібліотечної роботи, засобом взаємодії з органами влади, громадськістю та партнерами.

Реальне використання нової для України концепції проєктного управління розпочалося лише близько десяти років тому. З моменту виходу у світ першого вітчизняного підручника «Управління проєктами» та словника пройшло одинадцять років.

Саме проєктний менеджмент чи управління проєктами, на думку більшості фахівців, стає актуальною та значущою технологією, що дозволяє бібліотеці перебувати у постійному розвитку. Серед передумов для найбільш сприятливої та ефективної роботи з проєктами вони надають: ліквідацію планово-розподільчої системи, формування правового регулювання; децентралізацію керування; певні зміни у психології управлінців та розвиток комп'ютерних технологій.

Проєктне управління стало одним із значних напрямків, сформованих у менеджменті другої половини ХХ століття та застосовуваних у деяких своїх модифікаціях у бібліотечній сфері. До визначення існують різні підходи. Проєктне управління характеризують як тип управління, як метод управління або як організаційну структуру для розробки проєктів та програм [30].

Управління проєктами – особливий тип управління, що вимагає певної комбінації всіх його параметрів: структури системи управління, розподілу функцій, побудови та використання спеціалізованої технології та організації управління.

У вирішенні даної задачі пріоритетна роль належить бібліотеці, яка має широкий діапазон як традиційних, так і інноваційних підходів, прийомів та форм просування читання. Водночас очевидно, що сучасна людина, мобільна та гнучка, найбільш сприйнятлива до нового, нестандартного, креативного досвіду.

Одним із пріоритетів державної політики України в галузі бібліотечної справи є створення, підтримка та модернізація системи загальнодоступних бібліотек, які є центрами доступу до інформації та проведення культурних заходів [4].

Установи бібліотечного типу відіграють помітну роль у соціокультурній адаптації населення, роблять важливий внесок у формування єдиного культурного простору, збереження інформаційної цілісності нашої країни, сприяючи духовному зростанню та загальному культурному розвитку своїх користувачів, формуванню їх морально-естетичних поглядів та переконань, вихованню мистецьких [6; 7].

Сучасні бібліотеки розвиваються як багатофункціональні інтелектуальні та культурно-просвітницькі центри, активно освоюють інформаційно-комунікаційні технології розвитку дистанційних послуг для населення. Зокрема нові ефективні інноваційні рішення бібліотекам допомагає знаходити проєктна діяльність.

Проєктна діяльність загальнодоступних бібліотек відрізняється різноманітністю форм та тематики. Основні напрями цієї діяльності визначаються профілем роботи бібліотеки, її розташуванням, інтересами та потребами аудиторії. З позицій змістовного наповнення та форм реалізації проєктна діяльність бібліотек є досить різноманітною. До пріоритетних напрямів проєктування слід віднести такі з них, як: сприяння соціальній адаптації проблемних та соціально незахищених груп населення; впровадження сучасних інформаційних технологій та форм; організація культурного дозвілля населення загалом та окремих його категорій (молоді батьки, пенсіонери, прийомні та опікунські сім'ї, діти та підлітки тощо); відновлення та збереження історичних та культурних традицій; допомога у вирішенні питань забезпечення зайнятості населення та багато інших [1; 2].

Технологія проєктування у бібліотечній сфері тісно пов'язана з організаційними, дослідницькими, управлінськими процесами, що відбуваються у соціально-культурному середовищі регіону. Складність проєкту та вибір для його здійснення відповідних методів та засобів управління визначають, перш за все, масштаби, а потім і тип проєкту.

Суб'єктами проєктної діяльності бібліотеки є основні учасники проєкту та команда проєкту, які, відповідно до своїх завдань та меж повноважень, взаємодіють у процесі його здійснення. Необхідна сторона суб'єкта проєктування – його соціальна активність, безпосередня участь у процесі проєктування. Основні учасники проєкту:

– фінансові організації (спонсори, благодійники, жертводавці та ін.);

- керуючі організації (бібліотеки, що мають юридичну особу, некомерційні організації, створені для реалізації таких проєктів);
- виконавці (співробітники бібліотеки, організації та фізичні особи, найняті керуючою організацією для виконання тієї чи іншої договірної роботи);
- співвиконавці (організації, що виконують свою частину роботи за рахунок коштів, що надійшли від організації, що фінансує) [36].

Команда проєкту складається з:

- керівник проєкту;
- виконавців – членів проєктної групи.

Часто фонди цікавляться не так біографічними відомостями, як професійними навичками учасників проєкту, тому в списку виконавців можна вказати такі відомості про них:

- базова освіта;
- інформацію про навчання на курсах підвищення кваліфікації, тренінгах, семінарах тощо;
- посаду та досвід роботи;
- знання іноземних мов;
- особистісні якості.

Важливо показати, що професійна кваліфікація організаторів та учасників проєкту є достатньою для його успішної реалізації.

У проєктній діяльності бібліотеки можуть брати участь різні люди, зокрема:

Бібліотечні працівники - вони можуть бути ініціаторами проєкту та його керівниками. Вони можуть також бути учасниками команди, яка працює над реалізацією проєкту.

Користувачі бібліотеки – їх можна запросити до участі у проєкті в ролі консультантів, експертів, або ж вони можуть бути включені до команди, яка працює над проєктом.

Партнери та спонсори – це можуть бути організації або компанії, які підтримують проєкт та допомагають у його реалізації.

Експерти та науковці – їх можна запросити до участі у проєкті в ролі консультантів та експертів, які надають фахову допомогу в реалізації проєкту.

Волонтери – вони можуть допомагати у реалізації проєкту, займаючись організаційними питаннями, або ж приймаючи участь у роботі команди.

Учасники проєктної діяльності в бібліотеці можуть мати різний рівень знань та досвіду, але їх об'єднує спільна мета - реалізація проєкту, спрямованого на покращення роботи бібліотеки та задоволення потреб користувачів [35].

Оцінка ефективності проєктів в бібліотеці може бути здійснена за допомогою різних критеріїв та методів. Основні критерії, які використовуються при оцінці проєктів в бібліотеці, включають:

Результативність – оцінка того, наскільки успішно було досягнуто поставлені цілі та завдання проєкту. Результативність може бути виміряна кількісно (наприклад, кількість відвідувачів бібліотеки, кількість позичень книг тощо) та якісно (наприклад, задоволення відвідувачів бібліотеки, рівень їх освіти та культурного розвитку).

Ефективність – оцінка того, наскільки ефективно використовуються ресурси бібліотеки (бюджет, працівники, обладнання тощо) для досягнення цілей проєкту.

Інноваційність – оцінка того, наскільки новаторським є проєкт та як він сприяє розвитку бібліотечної галузі та її відповідності сучасним вимогам.

Соціальна значимість – оцінка того, наскільки важливим є проєкт для громадськості та як він впливає на соціальну сферу та розвиток суспільства.

Фінансова ефективність – оцінка того, наскільки ефективно використовується бюджет проєкту та наскільки він економічно вигідний для бібліотеки.

Для оцінки ефективності проєктів в бібліотеці можуть використовуватися різні методи, серед яких найбільш поширеними є анкетування відвідувачів бібліотеки, аналіз статистичних даних про використання ресурсів бібліотеки, а також оцінка експертів [27].

Анкетування відвідувачів бібліотеки може бути корисним методом для отримання прямого відгуку проєкту від користувачів. Анкети можуть містити питання про задоволеність проєктом, корисність його для відвідувачів, рекомендації щодо

покращення та інше. Результати анкетування можуть бути використані для аналізу та покращення проєкту в майбутньому.

Аналіз статистичних даних про використання ресурсів бібліотеки є ще одним корисним методом для оцінки ефективності проєктів. Наприклад, можна проаналізувати статистику про популярність книжок, що були придбані завдяки проєкту, або про використання електронних ресурсів, що були доступні завдяки проєкту. Результати аналізу можуть бути використані для оцінки корисності та ефективності проєкту.

Оцінка експертів є ще одним методом для оцінки ефективності проєкту. Експерти можуть бути представниками бібліотечної галузі, науковцями, практиками та іншими спеціалістами, які можуть надати свої рекомендації та оцінку ефективності проєкту зі свого досвіду. Результати оцінки експертів можуть бути використані для вдосконалення та розвитку проєкту.

Крім цього, можуть використовуватися і інші методи оцінки ефективності проєктів в бібліотеці, такі як фокус-групи, інтерв'ю, аналіз зворотного зв'язку від користувачів тощо [12].

Висновки до розділу 2

Проєктна діяльність бібліотек - це процес, що вимагає взаємодії з багатьма стейкхолдерами. Комунікаційні навички та вміння грають важливу роль у забезпеченні успішної реалізації проєктів бібліотек.

Однією з ключових комунікаційних особливостей проєктної діяльності бібліотек є потреба в ефективному спілкуванні з різними зацікавленими сторонами, такими як співробітники бібліотек, користувачі, інші бібліотеки, організації та донори. Для забезпечення успішної комунікації важливо мати чіткий і зрозумілий план проєкту, а також забезпечити прозорість та відкритість в усіх етапах реалізації проєкту.

Іншою важливою комунікаційною особливістю є потреба в ефективному управлінні командою проєкту. Керівник проєкту має забезпечити ефективну

комунікацію з усіма членами команди, встановити чіткі ролі та відповідальності, а також забезпечити відкрите спілкування та зворотний зв'язок для підтримки морального клімату та зміцнення довіри.

Також, важливо мати навички ефективної комунікації зі спонсорами та донорами, які можуть надавати фінансову та іншу підтримку проєкту. Керівник проєкту повинен мати здатність представити проєкт як чіткий та переконливий бізнес-план, відповісти на запитання та забезпечити довіру з боку спонсорів.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК

3.1. Аналіз проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада»

Проєкт «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада» - це комплексний проєкт, спрямований на підвищення рівня культури, освіти та інформаційної грамотності в громаді через розвиток бібліотек як центрів освіти, культури та інформації.

Основна мета проєкту полягає у формуванні сучасної бібліотеки, яка забезпечує доступ до якісної інформації, культурних цінностей та новітніх технологій, підвищує рівень інформаційної грамотності та компетентності громадян, сприяє розвитку креативності та культурного розвитку громади в цілому.

Назва проєкту: «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада».

Стисла інформація про територіальну(ні) громаду(и), на території якої(их) планується реалізація проєкту: реалізація проєкту планується на території Харківської області.

Проблема та актуальність проєкту, основна проблема проєкту, інноваційність способу її вирішення (за наявності):

Сучасні реалії ставлять бібліотеку освітнього закладу перед необхідністю постійно і гнучко змінюватися: оновлювати та модернізувати технічний парк обладнання, удосконалювати структуру обслуговування, запроваджувати нові сервіси, послуги та продукцію, розширювати сфери взаємодії між бібліотеками та іншими установами.

Технічний парк бібліотеки Коледжу довгий час не оновлювався. На сьогоднішній день бібліотека коледжу неспроможна в повному обсязі виконувати свою основну задачу – інформаційне забезпечення освітнього процесу, диференційоване інформування та бібліотечно-бібліографічне обслуговування. Значна застарілість документного фонду та відсутність електронного каталогу не надають повної

можливості для задоволення інформаційних потреб основної цільової групи проєкту. Викладачі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» змушені проводити заняття з набуття практичних навичок комплексної автоматизації бібліотечних процесів лише з використанням засобів візуалізації (презентації, відеоролики). Висока якість освіти сьогодні неможлива без високого рівня інформаційної та фахової культури майбутніх фахівців інформаційно-бібліотечної справи та діловодства

Цільова група та бенефіціари проєкту: здобувачі освіти, які пов'язали свою майбутню професію з інформаційно-бібліотечною справою та діловодством; викладачі фахових професійних дисциплін спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», працівники освітньої бібліотеки, адміністративні та педагогічні працівники коледжу та працівники бібліотек міста Харкова та області.

Перелік запланованих заходів проєкту:

- інвентаризація інформаційно-документного фонду бібліотеки;
- модернізація інтер'єру бібліотеки;
- придбання комп'ютерного обладнання та пристроїв системи апаратного забезпечення;
- придбання ліцензійних пакетів програмного забезпечення, в тому числі автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи (АІБС);
- підвищення кваліфікації (фахова консультація) від розробників АІБС;
- внесення реєстраційних та облікових даних про інформаційно-документний фонд;
- організація електронного каталогу та системи електронного обслуговування.

Очікувані результати проєкту:

- здійснити модернізацію технічного парку освітньої бібліотеки Коледжу та комплексну автоматизацію бібліотечно-бібліографічних процесів, створивши додаткові інформаційно-технологічні зручності для користувачів та модуль «безбар'єрного середовища»;

– збільшити показник релевантності інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу взагалі та кожного з викладачів і студентів, шляхом реалізації принципів вибіркового поширення інформації та диференційованого інформування;

– долучитися до формування єдиного освітнього, інформаційного та культурного простору в межах Харківської області;

– забезпечити комфортні та якісні умови для організації сучасного освітнього процесу й підготовки конкурентоспроможних фахівців інформаційно-бібліотечної сфери та управління ОПС «фаховий молодший бакалавр»;

– розширити перелік освітніх та методичних послуг бібліотеки як інформаційного та культурно-дозвілєвого центру освітнього закладу з урахуванням перспективних напрямків розвитку сфери культури і мистецтва, потреб керівного апарату коледжу, викладачів та студентів;

– планувати організацію та проведення просвітницьких заходів з питань історії розвитку сучасної української культури, успіху митців у сфері музичного, театрального, хореографічного мистецтва, культурної дипломатії, охорони та збереження об'єктів культурно-історичного спадщини України взагалі та Харківської області, зокрема;

– удосконалити форми і методи творчої та наукової співпраці із закладами культури (бібліотеками) у сфері музичного, театрального, хореографічного мистецтва, культурної дипломатії, охорони та збереження об'єктів культурно-історичного спадщини України взагалі, та Харківської області зокрема;

– сприяти активізації інтелектуальної та культурної самосвідомості цільової аудиторії проєкту;

– сформувати позитивний імідж бібліотеки та її майбутніх працівників.

Обсяг коштів, необхідних для реалізації проєкту та джерела його фінансування:
307 500 грн.

Партнерські організації (співвиконавці проєкту): Комунальний заклад культури «Харківська спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К.С. Станіславського», Обласний комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека», Обласний комунальний заклад «Харківська обласна бібліотека для юнацтва»

Детальний опис проєкту.

Опис проблеми, на розв'язання якої спрямовано проєкт

Проблемою, на розв'язання якої спрямовано даний проєкт, є низький рівень матеріально-технічної бази та технологічного парку бібліотеки освітнього закладу. Бібліотека не повною мірою може виконувати свої обов'язки, має не презентативний вигляд, повністю відсутня можливість проведення заходів щодо індивідуального інформування, підготовки та поширення нових інформаційних продуктів.

В основі професійних компетентностей, яких набуває випускник Коледжу, є вміння працювати з інформаційними ресурсами, обробляти їх, вести облік та поширювати, зокрема: створювати інформаційно-бібліографічні продукти, вміти надавати інформаційні послуги, бути ефективним «інформаційним брокером». Навчитися всім цим практичним вмінням неможливо «з повітря», тільки на основі теоретичних занять.

Бібліотека освітнього закладу не має технічної можливості допомогти та активно долучитися до освітнього процесу.

В наявності, в бібліотеці, є лише одна робоча машина. Її технологічна спроможність не дозволяє встановити навіть один робочий модуль автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи для комплексної автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів. Працівники здатні використовувати її лише для друкувальних робіт. Є вихід до мережі Інтернет, але реальна швидкість роботи цієї машини є мінімальною.

Ліцензійні вимоги провадження освітньої діяльності вимагають стан оновлення робочої техніки не менше 8 років.

Цільова група проєкту: здобувачі освіти, які пов'язали свою майбутню професію з інформаційно-бібліотечною справою та діловодством; викладачі фахових професійних дисциплін спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», працівники освітньої бібліотеки, адміністративні та педагогічні працівники коледжу та працівники бібліотек міста Харкова та області

Інформація про бюджетну ефективність реалізації проєкту, економічні та соціальні вигоди від проєкту:

– вдала реалізація проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада» надасть змогу здійснити перспективні заходи щодо становлення освітньої бібліотеки як інформаційно-методичного та культурно-дозвілєвого центру ЗФПВО;

– надасть змогу підвищити рівень підготовки фахівців інформаційно-бібліотечної сфери та діловодства відповідно Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.11.2015 № 1187, із змінами від 10.05.2018 [№ 347](#), від 03.03.2020 [№ 180](#));

– впровадження комплексної автоматизації надасть можливість приєднатися до єдиного інформаційного простору, освітніх проєктів типу «Єдиний читацький квіток»;

– покращення інформаційно-ресурсної та матеріально-технічної бази надасть змогу реалізувати право студентства, викладачів та адміністративно-керівного складу коледжу на якісне бібліотечне обслуговування, загальну доступність до інформації та культурних цінностей.

Назва завдання: 06 Сучасний заклад освіти

Номер і назва завдання з Стратегії розвитку регіону, якому відповідає завдання:

Ціль 1. Забезпечення високої якості життя населення на всьому просторі регіону.

1.3. Забезпечення доступної і якісної освіти на всіх рівнях.

1.3.5. Забезпечення навчальних закладів сучасною комп'ютерною технікою і використання комп'ютерних технологій у навчально-виховному процесі.

Визначиться з належністю проєкту до конкретної номінації Конкурсу. Реалізація проєкту відноситься до другої категорії учасників: співфінансування ініціатора та партнерів проєкту за схемою 70/30.

Мета та завдання проєкту (не більше 1 сторінки).

Мета проєкту:

– впровадження системи комплексної автоматизації інформаційно-бібліотечних процесів з метою підвищення системи бібліотечно-бібліографічного обслуговування та інформаційного забезпечення;

– забезпечення якісного рівня надання освітніх послуг за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» ОПС «фаховий молодший бакалавр» галузі знань 02 «Культура і мистецтво»;

– формування єдиного електронного інформаційно-ресурсного контент-потенціалу разом із закладами культури (Обласна універсальна наукова бібліотека, Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка, спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К. Станіславського та іншими закладами культури);

– проведення заходів щодо формування гармонійного духовного розвитку молоді в рамках реалізації молодіжної політики та модернізації молодіжного простору.

Завдання проєкту:

– здійснити модернізацію освітнього простору бібліотеки як структурного підрозділу ЗФПО;

– забезпечити бібліотеку сучасною комп'ютерною технікою з подальшим використанням встановлених комп'ютерних технологій в освітньому процесі;

– придбати та встановити автоматизовану інформаційно-бібліотечну систему з метою забезпечення автоматизації основних виробничих циклів;

– організувати електронний каталог з метою поширення власної інформаційно-документної та ресурсної бази та приєднання до корпоративного інформаційного простору публічних багатопрофільних бібліотек;

– удосконалити систему організації індивідуального інформування та формування інформаційної культури як комплексного підходу у роботі з користувачами та впровадження нових, прогресивних форм роботи.

Основні заходи проєкту

Проведення інвентаризації інформаційно-документного фонду бібліотеки є першочерговим підготовчим технічним завданням в процесі реалізації даного проєкту. Це надасть змогу звільнити/розширити/модернізувати простір освітньої бібліотеки відповідно до рекомендацій Української бібліотечної асоціації.

В ході подальшої реалізації проєкту планується провести модернізацію інтер'єру за моделлю «Чотири простори бібліотеки: навчання, натхнення, зустрічі та івенти». Відповідно до практичних порад фахівців ВГО «Українська бібліотечна асоціація», Центру неперервної культурно-мистецької освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв та архітектурно-дизайнерського бюро «Arcite», заплановані та проведені дизайнерсько-конструктивні рішення дозволять:

– зробити аудиторний простір сучасної освітньої бібліотеки більш комфортним, відкритим і доступним, щоб здобувачі освіти почували себе зручно, вільно й затишно;

– реалізувати принципи мобільності та мультифункціональності, перепланувавши схему розташування навчальної та дозвіллевої зон, щоб невелике приміщення можна було швидко трансформувати для навчання, індивідуальної роботи, проведення зустрічей та організації подій чи заходів типу «мейкерспейс»;

– через впровадження повного циклу автоматизації роботи бібліотеки максимально розкрити поліфункціональний документно-інформаційний контент освітньої бібліотеки як у реальному, так і віртуальному просторі;

У вільний час від проведення культурно-дозвіллевих заходів чи навчальних занять, бібліотека буде виконувати функцію «лаунж-зони» – затишного та комфортного місця для проведення вільного часу, спілкування та релаксації.

Наступним кроком є підписання договорів та придбання значного переліку апаратного і програмного забезпечення, а саме:

– засоби комп'ютерної техніки (ноутбуки);

– пакети ліцензійного програмного забезпечення (операційна система, пакет Microsoft Office для професіоналів, АІБС) (вартість пакетів ліцензійних програм наведено у відповідному розділі);

– багатофункціональний пристрій (принтер/сканер/копір);

– принтер та сканер для друкування і зчитування штрих-кодів;

– кольоровий лазерний принтер.

В процесі реалізації даного проєкту працівники бібліотеки та викладачі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» мають пройти відповідне підвищення кваліфікації чи отримати кваліфіковану консультацію від розробників АІБС.

Внесення реєстраційних та облікових даних про інформаційно-документний фонд є основою для розробки та початку організації електронного каталогу. Пошук за електронними записами дозволить удосконалити систему диференційованого інформування та забезпечення освітнього процесу, формування інформаційної

культури як комплексного підходу у роботі з користувачами та впровадження нових, прогресивних форм роботи.

Оновлений інтер'єр та модернізація технологічного парку освітньої бібліотеки буде позитивним чином сприяти забезпеченню гармонійного духовного розвитку студентства і реалізації молодіжної політики, надасть змогу творчому розвитку та активізації участі здобувачів освіти у культурних, мистецьких та науково-практичних заходах, підвищить імідж спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та коледжу в цілому.

Партнерським організаціям планується надати роль провідних консультантів у питаннях щодо складання бібліографічних записів документів (видань) музичного та нотного фонду, літератури мистецького напрямку, організації електронного каталогу, індексування фонду за системою УДК, розробки елементів повнотекстової бази даних та задіяти в процесі реалізації проєкту на різних його етапах функцій.

Таблиця 3.1

План-графік реалізації заходів проєкту

Тривалість Завдання	Заходи проєкту (п.п.3.2.3.)	Відповідальні особи
Місяць I	Модернізація інтер'єру бібліотеки	Працівники бібліотеки
Місяць II	Укладання договору з постачальником сучасного комп'ютерного обладнання	Адміністрація коледжу
	Придбання обладнання та пристроїв системного апаратного забезпечення	Адміністрація коледжу працівники бібліотеки провідний фахівець інформаційних технологій
Місяць III	Укладання договору з постачальником програмного забезпечення	Адміністрація коледжу
	Придбання ліцензійних пакетів програмного забезпечення, в тому числі автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи	Адміністрація коледжу працівники бібліотеки провідний фахівець інформаційних технологій
Місяць IV	Підвищення кваліфікації чи проходження кваліфікованої консультації від розробника АІБС	Працівники бібліотеки
Місяць V	Внесення реєстраційних та облікових даних	Працівники бібліотеки

	про інформаційно-документний фонд	
Місяць VI	Організація електронного каталогу та сист електронного обслуговування	Працівники бібліотеки
Місяць VII		
Місяць VIII		

Подальший розвиток (сталість) та креативність проєкту (не більше 1 сторінки).

Після закінчення фінансування проєкту продовжиться зміцнення та осучаснення матеріально-технічної бази бібліотеки Коледжу, підвищення рівня інформаційно-бібліотечного обслуговування та інформування цільової категорії проєкту.

Життєздатність проєкту буде забезпечено правом власності, що делеговано КЗ «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв». Утримання та обслуговування технічної бази і спеціалізованого програмного забезпечення (АІБС УФД/Бібліотека) буде здійснюватися відповідно до Договору про обслуговування технічного обладнання автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи.

Очікувані кількісні та якісні результати від реалізації проєкту (не більше 1 сторінки).

Якісні результати від реалізації проєкту дозволять:

- модернізувати технічний парк освітньої бібліотеки та впровадити передові технології в систему інформаційно-документного обслуговування користувачів освітнього закладу, міста Харкова та області;

- здійснити комплексну автоматизацію бібліотечно-бібліографічних процесів, створивши додаткові інформаційно-технологічні зручності для користувачів та модуль «безбар'єрного середовища»;

- збільшити показник релевантності інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу взагалі та кожного з викладачів і студентів, шляхом реалізації принципів вибіркового поширення інформації та диференційованого інформування;

- забезпечити комфортні та якісні умови для організації сучасного освітнього процесу й підготовки конкурентоспроможних фахівців інформаційно-бібліотечної сфери та управління здобувачами освіти ОПС «фаховий молодший бакалавр»;

- розширити перелік освітніх та методичних послуг бібліотеки як інформаційного

та культурно-дозвілєвого центру освітнього закладу з урахуванням перспективних напрямків розвитку сфери культури і мистецтва, потреб керівного апарату коледжу, викладачів та студентів;

- планувати організацію та проведення просвітницьких заходів з питань історії розвитку сучасної української культури, успіху митців у сфері музичного, театрального, хореографічного мистецтва, культурної дипломатії, охорони та збереження об'єктів культурно-історичного спадщини України взагалі та Харківської області, зокрема;

- удосконалити форми і методи творчої та наукової співпраці із закладами культури (бібліотеками) у сфері музичного, театрального, хореографічного мистецтва, культурної дипломатії, охорони та збереження об'єктів культурно-історичного спадщини України взагалі, та Харківської області зокрема;

- долучитися до формування єдиного освітнього, інформаційного та культурного простору в межах Харківської області;

- сприяти активізації інтелектуальної та культурної самосвідомості цільової аудиторії проєкту;

- сформувати позитивний імідж бібліотеки та її майбутніх працівників.

БЮДЖЕТ ПРОЄКТУ

Загальний бюджет проєкту (форма № 1).

№	Найменування заходів проєкту (згідно пункту 3.2.4)	Вартість витрат, грн.
1	Модернізація інтер'єру бібліотеки	-
2	Укладання договору з постачальником сучасного комп'ютерного обладнання та апаратного забезпечення	-
3	Придбання комп'ютерів (ноутбуків) без ОС (6 РМ)	102 000 грн
4	Придбання пристроїв системи апаратного забезпечення: - принтеру для друкування штрих-кодів (налипок) - сканеру для зчитування штрих-кодів - МФУ - кольоровий лазерний принтер (з врахуванням додаткових витратних матеріалів) - телевізор	3 000 грн. 1 000 грн. 8 500 грн. 9 000 грн. 36 000 грн.
5	Укладання договорів з постачальниками сучасного програмного забезпечення	

6	Придбання ліцензійних пакетів програмного забезпечення, в тому числі: - операційна система (6 робочих місць) - ліцензійних пакетів Microsoft Office Home and Student (6 робочих місць)	24 000 грн. 24 000 грн.
7	- автоматизована інформаційно-бібліотечна система (6 робочих місць)	100 000 грн.
8	Проходження короткотривалих курсів (консультації) від розробників АІБС	-
9	Внесення реєстраційних та облікових даних про інформаційно-документний фонд	-
10	Організація електронного каталогу та системи електронного обслуговування	-
РАЗОМ		307 500

3.2. Особливості реалізації та перспективи розвитку проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада»

Для організації процесу моніторингу та оцінки реалізації проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада» було розроблено звітно-облікові google форми. Основне завдання процесу моніторингу проєкту полягало в тому, щоб не створювати суттєвого додаткового звітного навантаження на бібліотеки області, і мати можливість відстежувати реальні досягнення результатів проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада». Облікові та звітні форми були спрощені та стандартизовані.

Очікувані результати – це конкретні результати, які передбачається досягти у ході реалізації проєкту у кількісному та якісному вираженні. У цьому розділі слід довести, що робота з реалізації проєкту буде виконана раціонально та вчасно; визначити та перерахувати очікувані результати, які будуть досягнуті в рамках реалізації проєкту. До опису очікуваних результатів необхідно підходити дуже серйозно та відповідально, оскільки вони є критеріями ефективності проєкту. Основні характеристики результатів: — Відповідність результатів мети, завданням проєкту. — Вимірюваність (кількісні та якісні показники). — Реалістичність. — Виконаність / досяжність.

Доцільно вказати в цьому розділі фактори успіху та ризики проєкту. Чинники успіху мають на увазі вказівку сильних сторін діяльності закладу культури, що сприяють успішній реалізації проєкту:

- 1) початок фактичної діяльності на тему проєкту;
- 2) багаторічний досвід організаторів;
- 3) висока кваліфікація персоналу;
- 4) креативний потенціал колективу, інноваційні здібності;
- 5) широке соціальне партнерство;
- 6) узгодження з регіональними програмами розвитку тощо. Ключовий чинник успіху – створення команди професіоналів-однорумців, націлених на успішну реалізацію проєкту. Ризики проєкту - негативні фактори, «підводні камені» у реалізації проєкту. Чим повніше і глибше опрацьовано цей розділ, тим вищою буде довіра потенційних партнерів та грантових фондів.

Можна виділити такі причини виникнення ризиків:

- 1) політичні (пов'язані з політичною ситуацією в країні та діяльністю держави);
- 2) економічні (пов'язані з економічною нестабільністю в країні, недостатнім фінансуванням);
- 3) виробничі (пов'язані зі збитками від зупинки виробництва внаслідок впливу різних факторів);
- 4) організаційні (недостатній досвід організаторів);
- 5) професійні (низький рівень кваліфікації персоналу, нестача компетентних кадрів, здатних здійснити проєкт);
- 6) психологічні (неприйняття нових правил роботи та нових процесів).

З опису розділу має бути ясно, як передбачається оцінювати результат, отриманий у ході реалізації проєкту та безпосередньо кожен етап реалізації. Очікувані результати можуть збігатися з тими, що прописані, але для кожного завдання будуть свої, окремі короткострокові результати.

Тому пропонуються зразкові орієнтири з метою оцінки виконання проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада».

Кількісні показники: наприклад, вид, кількість та обсяг друкованої продукції; кількість створених робочих місць; кількість нових методик чи технологій, впроваджених у рамках проєкту; обсяг коштів, залучених у рамках заходів проєкту; кількість нових коаліцій чи партнерств, що виникли у процесі проєкту; кількість безпосередніх одержувачів послуг та їх розбивка за жіночою та чоловічою статтю; охоплення громадськості, кількість конкретних справ: акцій, заходів та ін. (Виробів, малюнків, походів, акцій), характер реалізованих ініціатив та ін. Показники соціальної адаптації особистості (зниження ризику асоціальних явищ, підвищення рівня соціальної успішності учасників, активність). Показники громадської думки (популярність проєкту, соціально-профілактичний ефект, зацікавленість соціальних партнерів, відгук у засобах масової інформації) [30].

Технологічні показники (рівень організації в цілому та окремих заходів, чіткість та ефективність управління, організаційна культура учасників). Економічні показники (співвідношення витрат із соціально-педагогічним ефектом, залучення додаткових матеріально-технічних ресурсів). Стверджувати, що результативність не можна виміряти, рівнозначно визнанню, що проєкт не дає помітного ефекту. Для визначення досягнення зазначених показників необхідно вказати способи аналізу (запитання, ревізії, експертні оцінки тощо), осіб, які цим займатимуться, та форму звітності.

Отримані в ході проєкту матеріали, оформлені у вигляді публікацій, карт, фотоальбомів, кіно- та відеофільмів та ін також можуть використовуватися як звітні матеріали. Динаміка зміни ситуації під час реалізації проєкту можна оцінити з допомогою інтерв'ю, відгуків, опитувальних листів, анкет, тестів. Крім кінцевих критеріїв оцінки, необхідні і проміжні, які дозволять скоригувати реалізацію проєкту.

Критерії ефективності покликані:

- виражати дієвість усіх видів, форм та методів реалізації;
- відображати якість управлінської та змістовної діяльності.

Можна також користуватися наступною таблицею критеріїв.

Таблиця 3.2

Критерії ефективності проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада»

Критерії	Так	Скоріше так	Скоріше ні	Ні
Проект відповідає концепції, програмі, їхнім пріоритетам, його здійснення сприяє становленню відкритого суспільства України, плюралізму, демократії.	+			
Проект новаторський, багато в чому унікальний, мало хто намагався здійснити щось подібне		+		
Здійснення проєкту істотно змінить ситуацію на краще або приносить користь значній кількості людей		+		
Чітко показано, ким і як проєкт буде здійснюватися, зрозумілі обов'язки та функції кожного учасника проєкту			+	
Виконавці проєкту досить досвідчені та кваліфіковані, щоб ефективно досягти поставленої мети			+	
Бюджет проєкту реальний, збалансований, добре обґрунтований, немає завищених вимог за жодною зі статей бюджету			+	
Винагорода, що виплачується учасникам проєкту, не надмірно висока, відповідає витраченому часу та кваліфікації виконавців роботи			+	
Запрошуване обладнання у зазначеній кількості та за заявленої специфікації дійсно необхідно для здійснення проєкту				+
Заплановані поїздки дійсно необхідні для здійснення проєкту		+		
Якби я міг розпоряджатися запитуваною сумою для підтримки проєктів у цій галузі, я б віддав перевагу виділити кошти саме в такій кількості на здійснення саме цього проєкту		+		
Автори проєкту зуміли знайти фінансову підтримку інших фондів чи організацій	+			
Після припинення фінансової підтримки проєкт може розвиватися далі самостійно, чи зрозумілі майбутні альтернативні джерела фінансування.			+	
Проект не має політичного чи комерційного характеру, він не спрямований на підтримку однієї з політичних партій або на	+			

отримання прибутку				
Відповідно до запропонованих критеріїв, а також у зв'язку з власною експертною оцінкою цей проєкт має бути підтримани		+		

[34].

У ході реалізації проєкту досягнуто головної цілі: – сприяти формуванню у місцевій спільноті інтересу до книги та літератури, відродженню у громадян постійної потреби у читанні через створення та розвиток літературного простору у міському середовищі, об'єднання творчих сил у справі просування книги та читання, впровадження нових форм організації змістовного дозвілля городян, діяльне залучення їх до української культури, рідної мови та рідної літератури.

Проведемо аналіз основних недоліків проєкту.

Недоліки бібліотечного проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада» можуть включати наступні:

– Недостатня фінансова підтримка проєкту може стати перешкодою для розвитку програм та послуг.

– Низький рівень інформаційної грамотності серед користувачів може перешкоджати ефективному використанню ресурсів бібліотеки.

– Недостатня кваліфікація фахівців бібліотеки може призвести до невідповідного надання послуг, в тому числі нездатності надавати нові технології та інформаційні ресурси.

– Недостатня увага до потреб користувачів, зокрема відсутність відповідних послуг та програм для малозабезпечених та менш представлених соціальних груп.

– Недостатнє співробітництво з іншими бібліотеками та організаціями може призвести до дублювання програм та послуг.

– Відсутність відповідної інфраструктури (наприклад, відсутність інтернету, комфортних робочих місць тощо) може стати перешкодою для розвитку послуг та програм.

– Недостатня прозорість та відкритість управління проєктом можуть призвести до недовіри користувачів та громадськості.

Ці недоліки можуть вплинути на розвиток бібліотечного проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада», тому їх необхідно враховувати при розробці стратегії та плануванні дій.

Проєкт «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада» має безліч переваг. Ось деякі з них:

– Збільшення ролі бібліотек у суспільстві: проєкт спрямований на розвиток бібліотек як центрів культури, освіти та інформації в громадах. Це допомагає підвищувати значення бібліотек для людей та забезпечувати їм доступ до різноманітної інформації та культурних заходів.

– Розвиток компетентності фахівців: проєкт надає можливості для професійного розвитку бібліотекарів. Це допомагає покращити якість обслуговування користувачів та розширювати можливості для розвитку бібліотек.

– Залучення активної громади: проєкт створює можливості для залучення громадських активістів до роботи з бібліотеками. Це допомагає підвищити зацікавленість людей до культури та інформації та створювати спільноту людей, які цінують культуру та навчання.

– Розширення можливостей доступу до інформації: проєкт допомагає забезпечити доступ до інформації в електронному вигляді та навчання у сфері інформаційних технологій. Це допомагає зменшувати рівень інформаційної відсталості в громадах та забезпечувати доступ до новітніх технологій.

– Підвищення рівня культури та освіти: проєкт сприяє підвищенню рівня культури та освіти в громадах, забезпечуючи доступ до книг, електронних ресурсів

Перспективи проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада».

1. Одним з ключових факторів успіху будь-якого бібліотечного проєкту є здатність адаптуватися до швидко змінюючихся потреб і вимог користувачів. У зв'язку з цим, для забезпечення успіху проєкту, бібліотекарі повинні бути готові до використання новітніх технологій, знати потреби своїх користувачів та вміти розробляти програми та послуги, які відповідають їх потребам.

2. Застосування інноваційних технологій та інформаційних ресурсів може допомогти бібліотекам стати більш доступними та зручними для користувачів. Наприклад, розробка віртуальних бібліотек, відеоуроків та онлайн-курсів може значно розширити доступ до інформації та допомогти використовувати її більш ефективно.

3. Однак, не менш важливим є розвиток фізичної інфраструктури бібліотек. Сучасні бібліотеки мають бути комфортними місцями для навчання та культурних заходів, де можна проводити дослідження, працювати та зустрічатися з друзями.

4. Якщо проект «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада» буде здатний забезпечити інноваційні технології та достатньо ресурсів, то це може допомогти досягти багатьох цілей проекту. Ось деякі можливі наслідки:

– Збільшення доступності до знань: за допомогою нових технологій та інформаційних ресурсів можна покращити доступ до знань для всіх громадян, незалежно від їх рівня освіти та фінансового стану.

– Покращення компетентності фахівців: нові технології та інноваційні методи можуть допомогти фахівцям бібліотеки покращити свої навички та знання, що дозволить їм надавати якісніші послуги та взаємодіяти з громадою на більш професійному рівні.

– Розвиток активної громади: нові технології та ресурси можуть допомогти створити більш активну та залучену громаду, яка буде активно взаємодіяти з бібліотекою та допомагати розвивати її послуги та програми.

– Збільшення ролі бібліотеки в суспільстві: за допомогою нових технологій та інноваційних методів бібліотека може стати центром культурного та інтелектуального життя в громаді, де можна отримати доступ до різних форматів знань та спілкуватися зі спеціалістами різних галузей.

Отже, забезпечення проекту достатньою кількістю ресурсів та інноваційних технологій може допомогти досягти багатьох цілей, які передбачені проектом «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада».

Висновки до розділу 3

В ході реалізації проєкту «Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада» було вирішено наступні завдання:

Необхідно модернізувати технічний парк освітньої бібліотеки Коледжу та автоматизувати бібліотечно-бібліографічні процеси з метою створення додаткових інформаційно-технологічних зручностей для користувачів та реалізації модуля «безбар'єрного середовища». Також необхідно збільшити релевантність інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу взагалі та для кожного викладача та студента зокрема, використовуючи принципи вибіркового поширення інформації та диференційованого інформування.

Крім того, потрібно долучатися до формування єдиного освітнього, інформаційного та культурного простору в межах Харківської області, забезпечити комфортні та якісні умови для організації сучасного освітнього процесу й підготовки конкурентоспроможних фахівців інформаційно-бібліотечної сфери та управління ОПС «фаховий молодший бакалавр». Розширення переліку освітніх та методичних послуг бібліотеки як інформаційного та культурно-дозвіллевого центру освітнього закладу з урахуванням потреб керівного апарату коледжу, викладачів та студентів є також важливим.

Планування та проведення просвітницьких заходів з історії розвитку сучасної української культури, успіхів митців у сфері музичного, театрального, хореографічного мистецтва, культурної дипломатії, охорони та збереження об'єктів культурно-іст організувати та провести різноманітні просвітницькі заходи, які будуть присвячені історії розвитку сучасної української культури, успіхам митців у галузях музичного, театрального та хореографічного мистецтва, культурної дипломатії, а також охороні та збереженню об'єктів культурно-історичного спадщини в Україні загалом та Харківській області зокрема.

Вдосконалити форми та методи творчої та наукової співпраці з закладами культури, зокрема бібліотеками, у сферах музичного, театрального та хореографічного

мистецтва, культурної дипломатії, а також охорони та збереженню об'єктів культурно-історичного спадщини в Україні загалом та Харківській області зокрема.

Сприяти активізації інтелектуальної та культурної самосвідомості нашої цільової аудиторії, яка бере участь у проєкті.

Крім того, сформовано позитивний імідж бібліотеки та її майбутніх працівників.

ВИСНОВКИ

Проектна діяльність бібліотек - це процес розробки та реалізації проєктів з метою вирішення конкретних проблем, що стосуються читацької аудиторії та бібліотечної галузі в цілому. Це може бути створення нових послуг та програм, покращення існуючих, розширення доступу до інформації та збільшення залучення аудиторії до бібліотеки.

Основним етапом проєктної діяльності є розробка проєкту, яка включає в себе аналіз потреб та інтересів читацької аудиторії, визначення цілей та завдань проєкту, обґрунтування необхідності його реалізації, вибір форми та методів проведення проєкту, розробку плану дій та оцінку можливих ризиків.

Далі етап реалізації проєкту, який включає в себе залучення потрібних ресурсів (бюджетних, людських, інформаційних тощо), проведення робіт згідно з планом та контроль за їх виконанням.

Останнім етапом є оцінка результатів проєкту, визначення ефективності його реалізації, аналіз отриманих результатів, вивчення реакції аудиторії та внесення необхідних змін у подальшій діяльності бібліотеки.

Проектна діяльність бібліотек є дуже важливою, оскільки дозволяє не тільки покращувати роботу бібліотеки, а й розвивати бібліотечну галузь в цілому, створювати нові можливості для читачів та залучати до бібліотечної сфери нових користувачів.

Програмно-цільова та проєктна діяльність бібліотек відноситься до розряду інноваційної, творчої діяльності, бо вона передбачає перетворення реальності, будується на базі відповідної технології, яку можна уніфікувати, освоїти та вдосконалити.

Актуальність оволодіння основами соціального проєктування обумовлена, по-перше, тим, що ця технологія має широку сферу застосування всім професій соціальної спрямованості. По-друге, володіння логікою та технологією соціального проєктування дозволить фахівцям більш ефективно здійснювати аналітичні, організаційно-управлінські та консультаційно-методичні функції у соціально-культурній сфері. По-третє, проєктні технології забезпечують

конкурентоспроможність фахівця на ринку праці – вміння розробити соціально значущий проєкт та оформити заявку на його фінансування – це реальна можливість створити собі робоче місце як у рамках існуючих установ та організацій, так і поза ними. У цій дипломній роботі висвітлено такі питання: поняття соціокультурного програмування, його найважливіші принципи, основні поняття проєктної діяльності, класифікація проєктів, життєвий цикл проєкту, програмно-цільова діяльність бібліотек.

Соціокультурне програмування – це технологія діяльності, спрямованої на перетворення соціокультурної сфери, яка характеризується потребою у детальному вивченні об'єкта проєктування та виділенні конкретних завдань, які в сукупності дозволять досягти цілей цього проєкту. Основні принципи соціокультурного програмування: цілеспрямованість, системність, комплексність, забезпеченість, пріоритетність, реалістичність, економічна доцільність. Будь-який проєкт – це комплекс взаємозалежних робіт, до виконання яких виділяються відповідні ресурси та встановлюються певні терміни.

Проєкт – це разова діяльність, яка: — має кінцеву мету та проміжні завдання; — виробляє чітко позначений кінцевий результат, який можна оцінити; — складається з послідовних взаємопов'язаних робіт; — використовує обмежену кількість ресурсів: фінансових, інформаційних, тимчасових; — має позначені часові рамки (дату початку та закінчення робіт). В основі проєкту має бути ідея. Щоб на цю ідею отримати гроші, потрібно довести, що можна зробити за допомогою цих коштів у певні рамки часу та за яких умов. З цієї ідеї має виникнути проєкт – діловий, чіткий документ, у якому ідея має призвести до постановки цілей, конкретних завдань, що стоять перед установою, а також демонстрації результату.

Іншими словами, проєкт – це неповторна, нерутинна, унікальна діяльність із встановленими термінами, бюджетом та механізмом реалізації. Проєкт відрізняється від плану роботи тим, що запроваджує діяльність установи за звичайні рамки. Він ґрунтується на досвіді роботи бібліотеки, на знанні та аналізі конкретної ситуації в регіоні (тобто враховує місцеву специфіку), має чітко обмежені терміни (найчастіше рік). Крім того, у проєкті має брати участь обмежена кількість людей із певними

функціями. Необхідно оцінити всі наявні ресурси (фінансові, кадрові тощо). Життєвим циклом проєкту називається проміжок часу між розробкою проєкту та моментом його ліквідації (завершення).

Типовий життєвий цикл проєкту складається із чотирьох фаз: початкова фаза (концепція), фаза розробки, фаза реалізації, фаза завершення. Якщо всі вимоги дотримані, написаний успішний проєкт, визнаний переможцем, то організація (чи фізична особа) отримує грант. Що таке грант? Грант – це кошти, які безоплатно передаються благодійником (фонд, корпорація, урядова установа, приватна особа) одержувачу (юридична чи фізична особа).

Складові частини проєкту:

1. Назва. Воно може бути оформлене у вигляді гасла. Має бути яскравим, добре запам'ятовується.

2. Постановка проблеми (або обґрунтування потреб). У цьому розділі описується ситуація, що підштовхнула до розробки проєкту. Проблема має бути соціально значущою, актуальною для регіону і в жодному разі не повинна вирішувати внутрішні проблеми організації.

З тієї проблеми, яка сформульована у проєкті, мають логічно випливати цілі та завдання.

3. Мета – це загальне твердження, що показує тип соціальної проблеми. Її найчастіше не можна оцінити кількісно. Завдання ж конкретні піддаються кількісному виміру, це «кроки» до досягнення мети. Вони максимально конкретизовані. Зазвичай їх висувається кілька. Вони реальні, реалізуються у визначений термін силами проєктної групи або залучених фахівців.

4. Діяльність та методи. У цьому розділі описуються заходи, які необхідно провести для досягнення намічених результатів, завдань, тобто описується схема організації роботи за проєктом + реклама. Методи – це детальний опис те, що буде зроблено, як, ким, коли, у якій послідовності, які ресурси необхідні. Дуже важливо показати причини вибору саме таких заходів, обґрунтувати їх.

5. Етапи та терміни. Цей розділ дається в табличній або текстовій формі.

6. Результати. Проєкт має дати відчутні конкретні результати, тобто те, що можна оцінити. Критерії можуть бути кількісні та якісні.

7. Перспективи проєкту. Обов'язково потрібно описувати перспективи проєкту, намагатися обґрунтувати, що він продовжуватиметься у часі після того, як надане фінансування буде вичерпано.

8. Найважливіша частина проєкту – бюджет чи кошторис. Причому бюджет має бути реальним, пов'язаним із текстом проєкту. Соціальний проєкт, а у бібліотеках усі проєкти соціальні, повинен мати підтримку з боку інших організацій, хоч би номінально. Підтримувати проєкт може будь-яка організація (комерційна чи некомерційна). Існуюча або запланована система партнерства у проєктній діяльності є наріжним каменем у її здійсненні. Для чого потрібна проєктна діяльність: — це альтернативне джерело фінансування, навіть це почесне джерело фінансування — проєктна діяльність створює привабливий образ організації, оскільки проєкт супроводжується форсованою рекламою, а реклама — це одна з умов здійснення проєкту. — інноваційна діяльність у бібліотеці — одна з умов її існування в сучасному світі, що змінюється.

Отже, проєктування — це цілеспрямована, послідовна діяльність, спрямовану досягнення конкретних результатів за умов обмежених ресурсів за певний період. Проєкт від програми відрізняється масштабністю, складністю втілення у життя. Програма - поняття ширше, що включає сукупність проєктів. Терміни реалізації програми - широкі, проєкту - конкретні, вимірні. Проєкт втілений тоді, коли заплановані заходи виконані до зазначеної дати. Результат програми — зміна стану, впливом геть ситуацію, тобто. навіть її часткова реалізація може бути успішною, а отриманий ефект перевершити всі очікування. Реалізація програми складніше, ніж виконання проєкту, оскільки всі складові завдання потребують координації.

У роботі було поставлено мету дослідження діяльності бібліотек з організації культурного та інтелектуального дозвілля. У роботі, відповідно до поставлених завдань, було розглянуто специфіку бібліотеки як культурно-дозвільної установи. Специфіку змісту цієї діяльності визначає інформаційний, культурно-просвітницький та виховний характер, це зумовлює різноманітність форм та тематики культурно-

дозвільної діяльності бібліотек. вони ставлення до читання як як задоволенню, а й як першооснові розвитку інтелектуальних здібностей. Таким чином, визначено особливості бібліотечної дозвільної діяльності, головною метою якої є залучення до оволодіння цінностями культури максимальної кількості користувачів бібліотеки. Ця мета досяжна при виконанні початкової функції бібліотек, яка полягає в просуванні читання та реалізується через організацію культурно-просвітницької, інформаційно-розвивальної та творчої діяльності. Бібліотечне дозвілля складається з різноманітності форм діяльності, яка в умовах зміни сприяє зростанню читацького інтересу, формуванню та розвитку інтелектуальних та творчих здібностей людини.

Проект "Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада" - це комплексний проект, спрямований на підвищення рівня культури, освіти та інформаційної грамотності в громаді через розвиток бібліотек як центрів освіти, культури та інформації.

Основна мета проекту полягає у формуванні сучасної бібліотеки, яка забезпечує доступ до якісної інформації, культурних цінностей та новітніх технологій, підвищує рівень інформаційної грамотності та компетентності громадян, сприяє розвитку креативності та культурного розвитку громади в цілому.

В ході реалізації проекту "Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада" було вирішено наступні завдання:

Необхідно модернізувати технічний парк освітньої бібліотеки Коледжу та автоматизувати бібліотечно-бібліографічні процеси з метою створення додаткових інформаційно-технологічних зручностей для користувачів та реалізації модуля «безбар'єрного середовища». Також необхідно збільшити релевантність інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу взагалі та для кожного викладача та студента зокрема, використовуючи принципи вибіркового поширення інформації та диференційованого інформування.

Вдосконалити форми та методи творчої та наукової співпраці з закладами культури, зокрема бібліотеками, у сферах музичного, театрального та хореографічного мистецтва, культурної дипломатії, а також охорони та збереженню об'єктів культурно-історичного спадщини в Україні загалом та Харківській області зокрема.

Сприяти активізації інтелектуальної та культурної самосвідомості нашої цільової аудиторії, яка бере участь у проєкті.

Крім того, сформовано позитивний імідж бібліотеки та її майбутніх працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко, Т.І. Спостереження. Вивчаємо читацькі смаки : [докладне тлумачення видів спостереження] Шкільна бібліотека. 2010. № 5. С. 32-34.
2. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку [Електронний ресурс] / В. Д. Базилевич, В. В. Базилевич. – Київ : Знання, 2008. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/14051003/ekonomika/informatsiya_znannya_viznachalni_chinniki_p_ostindustrialnogo_rozvitku. – Назва з екрану.
3. Барвінський А. О. Соціологія. Курс лекцій. А. О. Барвінський. Київ : ЦНЛ, 2005. 327 с.
4. Бібліоміст : [офіц. сайт]. – Режим доступу: <http://www.bibliomist.org/ua/>. – Назва з екрану.
5. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: Проблеми науки, освіти, практики: Зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. К., 2016.
6. Білоус В. Проектна діяльність як інструмент модернізації бібліотеки вищого навчального закладу / В. Білоус // Вісн. Кн. палати. 2014. № 4.
7. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан. Київ : Дух і Літера, 2015. 380 с.
8. Богуш Т. Роль і місце публічних бібліотек України в соціокультурному просторі регіону: Результати дослідження / Т. Богуш // Соціологічні дослідження в бібліотеках : інформ.-аналіт. бюл. Вип. 34 / НПБ України. К., 2008.
9. Богуш Т. Роль публічної бібліотеки в житті пересічного українця: (за наслідками дослідження) / Т. Богуш // Бібл. планета. 2008. № 4
10. Богуш Т., Мастіпан О. Дослідження незадоволеного читацького попиту / Т. Богуш, О. Мастіпан // Соціологічні дослідження в бібліотеках : інформ.-аналіт. бюл. Вип. 31. К., 2005.
11. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічного дослідження: Навчально-методичний посібник. Рівне: РДГУ: Інститут соціальних досліджень, 2008. 231 с

12. Верзан, І.В. Тестування як засіб моніторингу: методична скарбничка / І.В. Верзан // Шкільна бібліотека. 2011. № 7. С. 65-68.

13. Воскобойнікова-Гузева О. Соціальне партнерство як чинник розвитку бібліотечноінформаційної сфери України / О. Воскобойнікова-Гузева // Бібл. вісн. – 2014. – № 4. – С. 3–7.

14. Гаращенко О. Партнерство бібліотек та громадських організацій заради інтересів місцевої громади / О. Гаращенко // Бібл. форум України. – 2007. – № 4. – С. 36–39.

15. Грабар, Н. Спілкування в бібліотеці у віддаленому режимі / Н. Грабар // Вісник Книжкової палати. - 2010. - N 9. - С. 20-22

16. Гранчак Т. Бібліотека і політична комунікація : монографія [Електронний ресурс] / Т. Гранчак ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. Вернадського. – Київ, 2012. – Режим доступу: <http://www.uk.xlibx.com/4politologiya/33028-72-t-granchak-biblioteka-politichna-komunikaciya-monografiya-kiiiv-2012-udk-02-32-31677-bbk-ch730002-s5-666-3334-g7.php> – Назва з екрану.

17. Діяльність соціологічних служб в обласних бібліотеках для дітей : бюлетень соціологічної служби : вип. 18. уклад. О.В. Безручко. – К. : Нац. б-ка України для дітей, 2010. – 12 с. – М/м № 3820.

18. Загуменна В.В., . Кузьменко О.І., Дейч Д. Науково-методична діяльність як важливий чинник розвитку сучасної бібліотеки // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2020. № 2. С. 20-27. Режим доступу: https://nakkim.edu.ua/images/Instytuty/nauka/vydannia/bibliotek_dok_inform/Bibliotekoznavstvo_2_2020.pdf.

19. Імідж бібліографа довідкової служби / І. Архіпова, Н. Моїсеєнко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І.Вернадського. 2003. Вип. 11.

20. Імідж електронних бібліотек засобами Інтернет-реклами. Формування іміджу електронної бібліотеки серед користувачів Всесвітньої мережі за допомогою засобів Інтернет-реклами / І.О. Бірюкова // Документознавство.

21. Інформаційний моніторинг у бібліотеках для дітей : метод. реком. держ. закл. «Нац. б-ка України для дітей» ; уклад. О. Б. Петренко, Т. М. Турбаніст. К., 2011. 20 с.

22. Когут, В.Я. Моніторинг читацького інтересу учнів 4-11 класів / В.Я. Когут // Шкільна бібліотека. 2011. № 4. С. 95-98.

23. Кузьменко О. І., Загуменна В. В. Трансформація та розширення функцій бібліотек у сучасному цифровому просторі. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2021. № 3. С. 38–44. Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/Vydannia/Bibliotekoznavstvo_3_21_D_OI.pdf.

24. Кузьменко О.І., Загуменна В.В. Бібліотека як соціокультурний публічний простір: трансформаційні зміни // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2020. № 4. С. 24-31. Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/nauka/vydannia/bibliotek_dok_inform/Bibliotekoznavstvo_4_2020.pdf.

25. Любаренко Л., Мастіпан О. Що ми маємо сьогодні... : (деякі проблеми наук.-дослід. діяльн. б-к України) / Л. Любаренко, О. Мастіпан // Соціологічні дослідження в бібліотеках : інформ.-аналіт. бюл. Вип. 33 / НПБ України. К., 2008. – С. 15–23.

26. Методичні рекомендації по організації впровадження результатів наукових досліджень в практику бібліотек / ДРБ УРСР ; авт. С. Л. Зворський. К., 1982. 32 с.

27. Моліцька Г. Обов'язковий примірник документів (місцевий) та повнота його надходження до Тернопільської обласної наукової бібліотеки за 1998–2002 роки : (результати соціол. дослідж.) / Г. Моліцька // Соціологічні дослідження в бібліотеках : інформ.-аналіт. бюл. Вип. 30 / НПБ України. К., 2004. С. 10–22.

28. Моніторинг дитячого читання в бібліотеках України для дітей : метод. поради / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. О. Б. Петренко. К., 2007. 16 с.

29. Мухамед'яров Н. Н. Соціальне партнерство – інноваційний напрям взаємодії бібліотеки в соціокомунікаційному просторі здорового способу життя / Н. Н. Мухамед'яров // Вісн. Харк. держ. акад. культури. 2011. Вип. 32.

30. Навчальний посібник з курсу „Соціологічні дослідження в освіті” для осіб, що навчаються в магістратурі за спеціальністю «Педагогіка вищої школи». / О.А. Марущенко, Ю.С. Сіда. Харків: ХНМУ, 2015. 32 с

31. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження : курс лекцій / Н. В. Паніна. – 2-ге вид., доп. Київ, 2007. 320 с.
32. Петренко О. Б. Соціологічні дослідження бібліотек України для дітей як підґрунтя підготовки Державної цільової програми підтримки та розвитку читання. Бібліотечна планета. 2010. № 3. С. 19–22.
33. Плакіда А. О. Проектний розвиток кримських бібліотек як інструмент модернізації і фактор формування соціально-культурної сфери регіону / А. О. Плакіда // Бібліотечна планета. — 2012. — № 3. — С. 13—16.
34. Попад'їна Т.С. Методологія досліджень соціальних явищ за Б.О. Кістяківським // Грані. Дніпропетровськ: ДДУ. 2010. № 2 (70). С. 120-123. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Grani/2010_2/S-3.pdf.
35. Прядко О. Соціологічні дослідження у бібліотеці / О. Прядко // Бібліосвіт : інформ. вісн. 2006. № 1 (17). С. 32–35.
36. Хілько О.О. Проектна діяльність бібліотек. *Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір: матеріали VI Всеукр. наук. конф. молод. вч., асп..* 2022. С. 67-68.
37. Шемаєва Г. В. Проектний менеджмент в галузі інформаційнобібліотечної діяльності / Г. В. Шемаєва // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 9. — С. 17—20.
38. Школа соціолога [Електронний ресурс] // НПБУ : — Режим доступу <http://profy.nplu.org/articles.php?lng=uk&pg=204>. — Назва з екрану
39. Шульга М.О. Методологічні проблеми дослідження кризового соціуму// *Вектори змін українського суспільства*”/за ред. д. ек. н. В. Ворони, д.соц. н. М. Шульги. - К.: Інститут соціології України, 2014. С. 5-23.
40. Яковенко Ю. Соціологія в сучасній Україні: чи є поступ уперед? / Юрій Яковенко // *Психологія і суспільство*.2012. №4.С. 126-139.
41. Яковенко Ю. Соціологія на роздоріжжі: методологія чи емпірія? / Юрій Яковенко, Леонід Ніколаєнко, Алла Яковенко. *Психологія і суспільство*. 2014. №2. С. 47-65.
42. Яковенко ЮЛ. Соціологія без методології: ефект відсутності як страх перед вибором. Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. 36. наук, праць. Харків: 2013. Вип. №9. С. 25-39.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Конкурсного комітету
обласного конкурсу проєктів місцевого та
регіонального розвитку «Разом в майбутнє» «21»
січня 2021 року №1

ПРОЄКТНА ЗАЯВКА
на участь в обласному конкурсі проєктів місцевого
та регіонального розвитку «РАЗОМ В МАЙБУТНЄ»
Харківської обласної ради

Найменування проєкту				
Сучасна бібліотека-компетентний фахівець-активна громада				
Категорія		Конкурсант (повна назва)		
Друга		Комунальний заклад «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради		
Керівник проєкту				
ПІБ Керівника проєкту		Контактний телефон		e-mail
Головко І.М.		+380503233563		golovko5irina@gmail.com
Номер і назва завдання зі стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки/стратегії розвитку територіальної громади/ розділу плану соціально-економічного розвитку громади				
Назва завдання: 06 Сучасний заклад освіти Ціль 1. Забезпечення високої якості життя населення на всьому просторі регіону. 1.3. Забезпечення				
Партнери проєкту (повна назва)				
Комунальний заклад культури «Харківська спеціалізована музично-театральна біблію				+ Додати партнера
Обласний комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека»				
Обласний комунальний заклад «Харківська обласна бібліотека для юнацтва»				
Період реалізації проєкту (відповідно проєктної заявки), місяців (цифрою)				8
Назва об'єкту, де здійснюватиметься реалізація проєкту				
Комунальний заклад «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради				
Заплановані в рамках проєкту роботи/послуги/придбання (стисло перелічити)				
Модернізація інтер'єру бібліотеки, Придбання обладнання та пристроїв системи апаратного забезпечення, ліцензійних пакетів програм				
Назва громади та населеного пункту на території якої буде реалізовано проєкт				
Харківська міська громада				населений пункт
БЮДЖЕТ проєкту				
грн				
<small>після введення натисніть ентер для підрахунку</small>				
Загальний бюджет	Обласний бюджет	Міський бюджет	Селищний бюджет	Сільський бюджет
307500	215250	0	0	0
Співфінансування партнера	Кошти приватних партнерів		Внесок конкурсанта	
0	+ додати партнера		92250	
Завантаження одним файлом(не більше 15 MB) у форматі PDF сканкопії проєкту (проєкт + усі необхідні документи)			Завантаження основного фото проєкту(не більше 5 MB) (тільки у форматі jpg / png)	
Выберите файл Файл не выбран			Выберите файл 2.jpg	
Подати заявку				

У разі виникнення питань звертайтеся за електронною адресою konkurs.razom.kh@gmail.com або за телефоном: (057) 700 53 08, 715 72 64

Кошторис витрат на виконання проєкту (форма № 3).

№ з/п	Найменування (матеріалів, обладнання, робіт та послуг)	Кількість (шт)/обсяг (м)	Ціна, грн	Сума, грн
1	2	3	4	5
1.	Придбання комп'ютерів (ноутбуків) без операційної системи	6	17 000	102 000
2.	Придбання пристроїв системи апаратного забезпечення:			
2.1	Принтер для друкування штрих-кодів (налипок) *	1	3 000	3 000
2.2	Сканер для зчитування штрих-кодів+	1	1 000	1 000
2.3	МФУ HP LaserJet Pro M227sdn *	1	8 500	8 500
2.4	Кольоровий лазерний принтер (з урахування додаткових витратних матеріалів)*	1	9 000	9 000
3	Телевізор Sony+	1	36 000	36 000
4.	Придбання ліцензійних пакетів програмного забезпечення:			
4.1	Операційна система	6	4 000	24 000
4.2	Пакети Microsoft Office Home and Student	6	4 000/	24 000/
4.3	Автоматизована інформаційно-бібліотечна система УФД/Бібліотека-	6	100 000	100 000
	РАЗОМ:			307 500

Головний бухгалтер

Наталія ДОРОГА

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПАРТНЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

<i>№ з/п</i>	<i>Повна назва організації-партнера</i>	<i>Керівник (посада, прізвище, ім'я, по-батькові)</i>	<i>Сума внеску, грн</i>	<i>Частка внеску, %</i>
1	2	3	4	5
1.	Харківська обласна рада	Голова обласної ради А.Е.Товмасьян	215 250	70 %
2.	<i>Конкурсант:</i> КЗ «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради	Директор коледжу Л.Г. Морозко	92 250	30%
3.	<i>Партнери проєкту (назва підприємства, організації, ФОП)</i>			
4.	- Харківська спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К.С. Станіславського	Директор бібліотеки І.О. Аввакумова		
4.1.	- Обласна універсальна наукова бібліотека	Директор бібліотеки Н.І. Шостка		
4.2.	- Харківська обласна бібліотека для юнацтва	Директор бібліотеки М.В. Жарова		
4.3.				
	РАЗОМ:		307 500	100 %

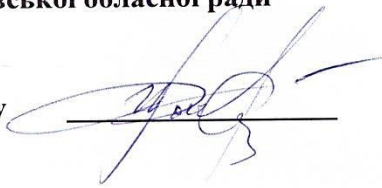
***6. ДЕКЛАРАЦІЯ КОНКУРСАНТА**

Дійсним заявляю, що вся інформація, яка міститься в даній заявці, є достовірною і надається для розгляду Конкурсного комітету обласного конкурсу проектів місцевого та регіонального розвитку «Разом в майбутнє» без передачі третім особам.

Гарантую, у разі перемоги проекту, внесення заявленої частки коштів у проект з боку Конкурсанта в сумі **307 500 грн. (триста сім тисяч п'ятсот гривень)**

КОНКУРСАНТ Комунальний заклад «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради

Керівник проекту

Ірина ГОЛОВКО

«11» лютого 2021 року

(дата заповнення проекту)

ВИПISKA
з Єдиного державного реєстру юридичних осіб,
фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ВИЩИЙ
КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ" ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Ідентифікаційний код юридичної особи:
02214366

Місцезнаходження юридичної особи:
Україна, 61010, Харківська обл., місто Харків, ВУЛИЦЯ УКРАЇНСКА,
будинки 8/10

*Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-
підприємців та громадських формувань:*
06.11.2020, 1004807770012040941

*Прізвище, ім'я та по батькові осіб, які мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної
особи без довіреності, у тому числі підписувати договори, та наявність обмежень щодо
представництва від імені юридичної особи:*

МОРОЗКО ЛЮБОВ ГЕОРГІЇВНА 24.04.2014 - керівник
МОРОЗКО ЛЮБОВ ГЕОРГІЇВНА (Повноваження: Вчиняти дії від імені
юридичної особи, у тому числі підписувати договори тощо) - представник

*Відомості, отримані в порядку інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром
юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та інформаційними
системами державних органів:*

07.07.1994, ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ, 37507880

09.02.2000, 1710, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ХАРКІВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ, ІНДУСТРІАЛЬНА ДПІ (ОСНОВ'ЯНСЬКИЙ Р-Н М.ХАРКОВА), 43143704,
(дані про взяття на облік як платника податків)

03.03.2000, 4489, ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ХАРКІВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ, ІНДУСТРІАЛЬНА ДПІ (ОСНОВ'ЯНСЬКИЙ Р-Н М.ХАРКОВА), 43143704, 3,
(дані про взяття на облік як платника єдиного внеску)

Види економічної діяльності:

85.41 Фахова передвища освіта (основний);
85.42 Вища освіта

ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ

зав. кассы. М.І.Соловєва

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА Е

Назви органів управління юридичної особи:
Відомості відсутні

Запис про перебування юридичної особи в процесі припинення:
Відомості відсутні

Вид установчого документа:
Статут

Інформація для здійснення зв'язку:
+38 (057) -733-30-45, +38 (057) -733-01-55

Номер, дата та час формування виписки:
511873795292, 10.11.2020 09:27:10

Департамент реєстрації Харківської міської ради

Кравченко Н.В.

ЗГІДНО З
ОРИГІНАЛОМ

зав. камер. *Кравченко Н.В.*

ДОГОВІР про співпрацю

№ 1

« 23 » лютого 2021 р.

Комунальний заклад «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради, надалі Коледж, в особі директора Коледжу Морозко Любові Георгіївни з однієї сторони, що діє на підставі Статуту, та обласного комунального закладу «Харківська обласна універсальної наукової бібліотека», надалі Бібліотека, в особі директора Шостко Наталі Іванівни, що діє на підставі Статуту, уклали цей договір про наступне:

1. Предмет договору

1.1. Відповідно до умов цього Договору Сторони зобов'язуються співпрацювати в напрямку реалізації проекту місцевого та регіонального розвитку «РАЗОМ В МАЙБУТНЄ» Харківської обласної ради: «Сучасна бібліотека – компетентний фахівець – активна громада».

1.2. Враховуючи взаємну зацікавленість, Сторони домовляються спільно діяти з метою об'єднання зусиль у вирішенні наступних завдань:

- складання бібліографічного опису документів (видань) музичного та нотного фонду, літератури мистецького напрямку;
- індексування фонду за системою УДК,
- організація електронного каталогу з метою поширення власної інформаційно-документної та ресурсної бази та приєднання до корпоративного інформаційного простору публічних багатопрофільних бібліотек;
- розробка елементів повнотекстової бази даних;
- удосконалення системи організації індивідуального інформування та формування інформаційної культури користувачів;
- впровадження нових, прогресивних форм роботи.

2. Зобов'язання освітнього закладу

2.1. Освітній заклад зобов'язується:

2.1.1. Призначити контактну особу, яка буде відповідальною за зв'язок і співпрацю з Бібліотекою.

2.1.2. Впродовж строку реалізації проекту враховувати методичні рекомендації та пропозиції Бібліотеки при складанні бібліографічного опису документів (видань) з музичного та нотного фонду, літератури мистецького напрямку, індексуванні фонду за системою УДК, організації електронного каталогу та розробки елементів повнотекстової бази даних.

2.1.3. Сприяти проведенню Бібліотекою запланованих культурно-мистецьких та просвітницьких заходів із студентами Коледжу.

3. Зобов'язання Бібліотеки

3.1. Бібліотека зобов'язується:

3.1.1. Призначити контактну особу, яка буде відповідальною за зв'язок і співпрацю з Коледжем.

3.1.2. На запит Коледжу надавати необхідну методичну консультацію з питань щодо складання бібліографічного опису документів (видань) з музичного та нотного фонду, літератури мистецького напрямку, індексування фонду за системою УДК, організації електронного каталогу та розробки елементів повнотекстової бази даних.

3.1.3. Надавати Коледжу матеріально-технічну та інформаційно-документну базу Бібліотеки для якісної теоретичної та практичної підготовки фахівців.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА Є

3.1.4.Здійснювати (за необхідністю) інформаційний супровід для якісного проведення культурно-мистецьких, виховних та просвітницьких заходів із студентами Коледжу.

3.1.5.Надавати можливість підвищення кваліфікації педагогічних працівників спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та працівників освітньої бібліотеки у відповідних підрозділах Бібліотеки, проходження навчальної та виробничої практики студентами Коледжу.

3.1.6.Організувати спільні заходи, лекції, семінари, тренінги за участю спеціалістів Сторін.

4. Відповідальність Сторін.

4.1.Сторони несуть відповідальність за діяльність у рамках цього Договору в межах взятих на себе зобов'язань і в порядку, передбаченому законодавством України.

5. Інші умови

5.1.Перелік видів співпраці й обов'язків Сторін не є вичерпним і може бути доповнений або переглянутий за згодою Сторін, що оформляється додатковими угодами.

5.2.Цей Договір вважається укладеним і набирає чинності з моменту його підписання Сторонами та скріплення підписів печатками.

5.3.Термін дії цього договору починає свій перебіг після отримання схвального рішення Конкурсного комітету щодо переможців Конкурсу.

5.4.Цей договір складений при повному розумінні Сторонами його умов і термінології українською мовою у двох ідентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, – по одному для кожної із сторін.

6. Місцезнаходження та підписи Сторін

61003, м. Харків, вул. Кооперативна, буд.
13/2

Директор
обласного комунального закладу
«Харківська обласна універсальна
наукова бібліотека»

Н. ШОСТКО

61010, м. Харків, вул. Українська, 8/10

Директор
Комунального закладу
«Харківський фаховий вищий коледж
мистецтв» Харківської обласної ради

Л. МОРОЗКО

ДОКУМЕНТИ, ЩО ОБҐРУНТОВУЮТЬ ВИДАТКИ ПРОЄКТУ

Ціна вказана станом на 19.02.2021

Скріншот веб-сайту ELMIR.ua, сторінка товару: Ноутбук Acer TravelMate P2 TMP215-52 (NX.VLNEU.03P).
 Адреса: elmir.ua/laptops/notebook_acer_travelmate_p2_tmp215-52_nx_vlneu_03p.html
 Ціна: 16999 грн.
 Гарантія: 12 мес.
 Обмін/возврат: 14 днів.
 Статус: доступно під заказ (1-5 днів).
 Код товару: 1190698.
 Додатковий код: 342 грн.

Скріншот веб-сайту ELMIR.ua, сторінка товару: МФУ лазерное HP LaserJet Pro M227sdn (G3Q74A).
 Адреса: elmir.ua/multifunction_devices_mfp/mfp_laser_hp_laserjet_pro_m227sdn_g3q74a.html
 Ціна: 8469 грн.
 Гарантія: 12 мес.
 Обмін/возврат: 14 днів.
 Статус: доступно під заказ (1-5 днів).
 Код товару: 444215.
 Додатковий код: 342 грн.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА Ж

elmir.ua/printers/laser_printer_hp_color_laser_150nw_4zb95a.html

О нас Контакты Оплата и доставка Харьков RU UA

ELMIR Искать среди 1 100 000 товаров Найти 428 Войти

Каталог товаров Принтер лазерный HP Color Laser 150nw (4ZB95A)

Связь с оператором

- Telegram Написать
- Viber Написать
- Messenger Написать
- Web-чат Написать

428 Callback Бесплатно с мобильного

Перезвонить мне

Отдел интернет-продаж

- (057) 728-30-08
- 095 00-00-428
- 067 00-00-428

Принтер лазерный HP Color Laser 150nw (4ZB95A)

ELMIR.ua → Все для офиса → Печать и оргтехника → Принтеры → Принтеры HP → Принтер лазерный HP Color Laser 150nw (4ZB95A)

ПРИНЕСИ СТАРЫЕ БАТАРЕЙКИ

Кликните для увеличения

Гарантия: 12 мес.
Обмен/возврат: 14 дней
Смотреть наличие
Уведомить

6999 грн

В корзину В рассрочку
есть в наличии В один клик

Код товара: 944731
Получить скидку 305 грн
Добавить к сравнению
В список желаний

elmir.ua/tvs/tv_sony_kd65xh8096br2.html

О нас Контакты Оплата и доставка Харьков RU UA

ELMIR Искать среди 1 100 000 товаров Найти 428 Войти

Каталог товаров Телевизор Sony KD65XH8096BR2

Связь с оператором

- Telegram Написать
- Viber Написать
- Messenger Написать
- Web-чат Написать

428 Callback Бесплатно с мобильного

Перезвонить мне

Отдел интернет-продаж

- (057) 728-30-08
- 095 00-00-428
- 067 00-00-428
- 093 00-00-428

Телевизор Sony KD65XH8096BR2

ELMIR.ua → Телевизоры и развлечения → Телевизоры → Телевизоры Sony → Телевизор Sony KD65XH8096BR2

ПРИНЕСИ СТАРЫЕ БАТАРЕЙКИ

Кликните для увеличения

Гарантия: 12 мес.
Обмен/возврат: 14 дней
Смотреть наличие
Уведомить

35999 грн

В корзину В рассрочку
доступно под заказ (1-5 дней) В один клик

Код товара: 1081210
Получить скидку 1171 грн
Добавить к сравнению
В список желаний

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА Ж

MetaПочта - Почта @meta... X + Результаты поиска по запросу X +

elmir.ua

Панель закладок (In... Панель закладок (In...

0 нас Контакты Оплата и доставка Харьков RU UA

ELMIR 751992 Найти 428 Войти

Каталог товаров Результаты поиска по запросу «751992»

Найдено в категориях: Elmir.ua → Результаты поиска по запросу «751992»

Все для офиса (1)
Торговое и кассовое оборудование (1)
Сканеры штрих-кода (1)

Связь с оператором

Telegram [Написать](#)
Viber [Написать](#)
Messenger [Написать](#)
Web-чат [Написать](#)

428 Callback Бесплатно с мобильного

[Перезвонить мне](#)

Отдел интернет-продаж

(057) 728-30-08
095 00-00-428
067 00-00-428
093 00-00-428

Пн-Сб 9:00 – 21:00
Вс 9:00 – 18:00

Найти опечатку?

ПРИНЕСИ СТАРЫЕ БАТАРЕЙКИ

Найдено (без учета описания товаров): 1
[Искать с учетом описания товаров](#)

Сортировать: по релевантности Показывать: плиткой На странице: 36 Наличие: любое
[Добавить все к сравнению](#)

Сканер штрих-кода ProLogix (PR-BS-001(CCD))

Тип сканера - ручной / Тип считывающего элемента - лазерный / Интерфейс - Wi-Fi / Макс. расстояние считывания - 400 мм

999 грн
Гарантия: 12 мес. [В корзину](#)
доступно под заказ (1-5 дней)

Пуск

MetaПочта - Почта @meta... X + Принтер для печати наклеек X ush.com.ua/# X +

elmir.ua/specialized_printers/label_printer_gprinter_gp-3120tub.html

Панель закладок (In... Панель закладок (In...

0 нас Контакты Оплата и доставка Харьков RU UA

ELMIR Искать среди 1 100 000 товаров Найти 428 Войти

Каталог товаров Принтер для печати наклеек Gprinter GP-3120TUB

Elmir.ua → Все для офиса → Торговое и кассовое оборудование → Принтеры специализированные → Принтеры специализированные Gprinter → Принтер для печати наклеек Gprinter GP-3120TUB

ПРИНЕСИ СТАРЫЕ БАТАРЕЙКИ

Гарантия: 12 мес.
Обмен/возврат: 14 дней
[Смотреть наличие](#)
[Уведомить](#)

3729 грн
[В корзину](#) [В распродажу](#)
доступно под заказ (1-5 дней) [% в один клик](#)

Код товара: 564232
Получить скидку 160 грн
[Добавить к сравнению](#)
[В список желаний](#)

Кликните для увеличения

Описание Похожие товары Отзывы (0)

Доставка: самовывоз: бесплатно по Харькову: 70 грн по Украине адресная доставка в регионы оплата при получении товара

Оплата: наличная безналличная эл. платежи рассрочка Apple Pay Google Pay

4.9 из 5 [Смотреть отзывы клиентов](#)

Пуск

ТОВ "Український фондочив дім"

Україна 01042, м. Київ, вул. П.Лумумби, 19

тел. (044) 3311939

office@ush.com.ua www.ush.com.ua

Харківський вищий коледж мистецтв

№ 102-13 від 15.02.2021

Прошу розглянути нашу пропозицію щодо впровадження автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи "УФД/Бібліотека" версії 3 за ціною відповідно наведеного розрахунку:

Встановлення модуля "УФД/Бібліотека.Сервер"	1	30000,00	30000,00
Встановлення модуля "УФД/Бібліотека.Бібліотека"	1	20000,00	20000,00
Встановлення модуля "УФД/Бібліотека.Читач (WEB/Android")	1	30000,00	30000,00
Робоче місце	6	3000,00	18000,00
Встановлення/налагодження оточення	0	8000,00	0,00
Налагодження параметрів	1	20000,00	20000,00
Первинне навчання (6 годин) гр. 8 осіб	2	3800,00	7600,00
Обслуговування (шість місяців)	1	8000,00	8000,00
Загальна знижка	1	-36000,00	-36000,00
Загалом			97600,00

Пропозиція складена з урахуванням того, що система буде встановлена на наших серверах, де оточення не потребує додаткового встановлення і налагодження, а також того, що 5 (п'ять робочих місць) орієнтовано на навчальний процес, тобто ми маємо забезпечити можливість їх роботи відносно незалежно від роботи працівників бібліотеки, в тому числі унеможливити зміни ними інформації бібліотеки та перегляд даних про працівників і читачів.

З повагою,

Директор ТОВ "Український фондочив дім"

Карпенко І.В.

ДОДАТОК И

ФОТО (ВІЗУАЛІЗАЦІЯ) НАЯВНОГО СТАНУ ОБ'ЄКТА,
ЩО ПЛАНУЄТЬСЯ ЗМІНИТИ

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА И

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКА И

